



Stichting
Pensioenfonds
SCA Hygiene
Products Nederland

Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene
Arnhemse Bovenweg 120, 3708 AH Zeist
Postbus 670, 3700 AR Zeist
Telefoon: 030 - 6984 602
Telefax: 030 - 6984 630
Website: www.mijnscapensioen.nl

Ingeschreven in het Handelsregister van
de Kamer van Koophandel en Fabrieken
onder nummer 30161303

Verslag over het boekjaar
1-1-2008 t/m 31-12-2008

Inhoud

	Pagina
1. Bestuur en organisatie	5
2. Kerncijfers	7
3. Bestuursverslag	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Verslag Auditcommissie	16
3.3 Verslag Juridische Commissie	17
3.4 Algemene pensioensioenontwikkelingen	17
3.5 Beleggingen	20
3.6 Bestemming van het saldo	27
4. Verantwoordingsorgaan	29
4.1 Verklaring Verantwoordingsorgaan	29
4.2 Reactie van het bestuur	30
5. Jaarrekening	
5.1 Balans per 31 december	32
5.2 Staat van baten en lasten	34
5.3 Kasstroomoverzicht	36
5.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	37
5.5 Financiële risico's	40
5.6 Toelichting op de balans per 31 december	42
5.7 Toelichting op de staat van baten en lasten	48
6. Overige gegevens	
6.1 Gebeurtenissen na balansdatum	55
6.2 Financiering	56
6.3 Resultaatbestemming	57
6.4 Actuariële verklaring	58
6.5 Accountantsverklaring	59
7. Bijlagen	
7.1 Beleggingsoverzicht	61
7.2 Verzekerdenbestand	62
7.3 Begrippenlijst	63

Bestuur en organisatie

Bestuur Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland

Werkgeversvertegenwoordigers

R. Oosterveld	voorzitter († 16 maart 2009)
H. van der Zee	voorzitter (per 7 april 2009)
M. van Nesselrooij	
F. van Wanseele	

Werknemersvertegenwoordigers

P. van den Berg	namens de gepensioneerden (tot en met 9 maart 2009)
R. van Eldijk	secretaris
P. Zuidema	
T. Damen	
K. de Jong	(per 1 februari 2009)

Beleggingscommissie *)

E. Beverdam ²⁾	K. de Jong ¹⁾ (per 7 april 2009)
H. van der Zee ¹⁾	S. Ifvarsson ^{1) 2)}
T. Groeneveld ^{1) 2)}	H. Nijhuis ²⁾
M. van Gool, voorzitter ^{1) 2)}	

*) Deze commissie voert haar werkzaamheden uit voor en is samengesteld uit personen betrokken bij Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene 1) en Stichting Pensioenfonds 't Anker 2).

Auditcommissie

P. van den Berg	(tot en met 9 maart 2009)
R. van Eldijk	
M. van Nesselrooij	
H. van der Zee	

Juridische commissie

P. van den Berg	(tot en met 9 maart 2009)
R. Oosterveld	(† 16 maart 2009)
P. Zuidema	

Directeur / secretaris

M. van Gool

Verantwoordingsorgaan

H. van Dun
W. Janssen
M. de Bruin

Aangesloten ondernemingen

SCA Hygiene Products Zeist B.V.
SCA Hygiene Products Hoogezand B.V.
SCA Hygiene Products Gennep B.V.
SCA Hygiene Products Tilburg B.V.
SCA Hygiene Products Suameer B.V.
Uni-Charm Mölnlycke Baby B.V.
Uni-Charm Mölnlycke Incontinence B.V.
Interforest Terminal Rotterdam B.V.
SCA Graphic Paper Nederland B.V.

Organisatie

Accountant	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Rotterdam
Certificerend Actuaris	Hewitt Associates B.V., Amsterdam
Adviserend Actuaris	Hewitt Associates B.V., Eindhoven
Administrateur	AZL N.V., Heerlen
Vermogensbeheer	Mn-Services Vermogensbeheer B.V., Rijswijk (per 1 november 2008)
FM-adviseur	A. van Nunen, VNP Investments, Alphen-Chaam

Correspondentie adressen

Bestuur:	Arnhemse Bovenweg 120 3708 AH Zeist Telefoon: 030-698 4680 Telefax: 030-698 4629
Administrateur:	AZL N.V. Akerstraat 92, 3011 XB Heerlen Telefoon: 045-5763 333 Telefax: 045-5741 117
Website:	www.mijnscapensioen.nl
E-mail:	PF-SCA-hygiene@azl-group.com

2. Kerncijfers

	ultimo 2008	ultimo 2007	ultimo 2006	ultimo 2005	ultimo 2004
Balans (in duizenden euro)					
Belegd vermogen voor risico pensioenfonds ¹⁾	173.923	176.195	174.917	161.396	136.496
Reserves					
Extra reserve	578	22.422	8.291	0	0
Reserve algemene risico's	0	0	5.729	5.551	4.878
Beleggingsreserve	0	23.485	27.359	25.285	15.739
Bestemde reserve	745	623	0	316	0
Totaal reserves	1.323	46.530	41.379	31.152	20.617
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	172.600	129.665	132.478	129.467	115.417
Voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels	0	0	1.060	777	462
Totaal technische voorzieningen	172.600	129.665	133.538	130.244	115.879
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	8.372	10.105	9.683	8.537	6.075
Dekkingsgraad					
– FTK	100,8% ²⁾	135,9% ²⁾	129,0% ²⁾	119,9% ²⁾	
– Vereist conform FTK	119,0%	118,1%	124,0%	121,2%	
– APP			128,9%	122,4% ³⁾	116,9%
Staat van baten en lasten (in duizenden euro)					
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	-5.048	-2.250	9.413	18.284	8.487
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	9.084	9.690	9.354	9.204	13.071
Premiebijdragen voor risico deelnemers	1.304	1.209	1.178	1.826	1.620
Pensioenuitkeringen	5.078	4.488	3.576	3.197	2.487
Vermeerdering VPV voor risico pensioenfonds	42.935	-4.718	3.011	14.050	16.622
Netto resultaat	-45.207	5.996	10.227	10.535	1.436
Indexatie					
Actieve deelnemers	1,90%	1,80%	1,25%	0,00%	0,00%
Inactieve deelnemers	1,50%	2,135%	2,335%	0,82%	0,00%
Aantallen					
Actieve deelnemers	1.290	1.292	1.281	1.406	1.480
Gewezen deelnemers	1.120	1.196	1.178	1.058	1.024
Pensioengerechtigden	360	338	296	265	235
Totaal	2.770	2.826	2.755	2.729	2.739

De cijfers m.b.t. boekjaar 2007 en 2008 zijn opgesteld op basis van het FTK, de cijfers over voorgaande jaren op basis van de APP.

- 1) Het belegd vermogen voor risico pensioenfonds wordt gedefinieerd als het totaal van de activa minus kortlopende schulden, overlopende passiva en de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.
- 2) De dekkingsgraad werd voor de jaren 2005 en 2006 berekend inclusief de voorziening voor risico van de deelnemers en vanaf 2007, conform de voorschriften van DNB, exclusief deze voorziening.
- 3) 2005 is gebaseerd op de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2005, op basis van 4 % rekenrente bedroeg de dekkingsgraad 127,8 %.

3. Bestuursverslag

3.1 Algemeen

Inleiding

Het fonds is opgericht per 8 december 1999 en voert de pensioenregeling uit voor SCA Hygiene Products Nederland B.V. en aangesloten ondernemingen. Het pensioenfonds heeft de stichting als rechtsvorm en is statutair gevestigd te Zeist. In overeenstemming met artikel 13 van de statuten wordt hierbij verslag uitgebracht over boekjaar 2008. De in het verslag vermelde bedragen zijn op basis van duizenden euro's opgenomen.

Doelstelling

Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland heeft ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten en in het kader daarvan het verstrekken of doen verstrekken van pensioen- of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden één en ander overeenkomstig de bepalingen van de statuten, het pensioenreglement en de uitvoeringsovereenkomst.

De financiering van de pensioenvoorziening vindt geheel plaats door de werkgever. Vooralsnog kent de financiering geen werknemersbijdrage. De afspraken met betrekking tot de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling zijn per 1 januari 2009 (opnieuw) vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen het fonds en SCA Hygiene Products Nederland B.V. en aangesloten ondernemingen.

Het fonds heeft een actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) opgesteld waarin gemotiveerd is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstelling van het fonds te kunnen nakomen.

De ABTN wordt aangepast indien er wijzigingen plaatsvinden in onderliggende documenten (uitvoeringsovereenkomsten, statuten, pensioenreglementen en beleggingsplan).

In de ABTN (ook wel bedrijfsplan genoemd) wordt nader ingegaan op de organisatie van het fonds, de inhoud van de pensioenregeling (pensioenovereenkomst), de financiële opzet (grondslagen en het beleidskader en sturingsmiddelen), hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en de opzet van de administratieve organisatie en interne controle alsmede de hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst.

Statuten

De statuten van het fonds zijn in het verslagjaar gedeeltelijk herzien en door het bestuur opnieuw vastgesteld in november 2008 en in december 2008 bij de notaris gepasseerd. De wijziging van de statuten hield verband met de inwerkingtreding van de Pensioenwet (inclusief de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur).

De belangrijkste wijzigingen in de statuten zijn eenzelfde woordgebruik als in de Pensioenwet, het opnemen van de benoeming, ontslag, schorsing en zelfevaluatie bestuur en tenslotte het instellen van een Verantwoordingsorgaan en een Visitatiecommissie.

Organisatie van het fonds

Het bestuur, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de pensioenregeling, bestaat uit vier werkgevers-vertegenwoordigers, vier werknemersvertegenwoordigers en een vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden. De leden van het bestuur worden als zodanig niet bezoldigd. Het bestuur kwam in het verslagjaar vijf maal bijéén voor reguliere vergaderingen (11 maart, 14 april, 10 juni, 24 september en 18 november) en twee maal voor gezamenlijke vergaderingen (16 januari en 29 augustus). Het fonds beschikt per 1 november 2007 over een pensioenfondsdirecteur.

De samenstelling van het bestuur is in het verslagjaar gewijzigd in verband met het terugtreden van de heer Groenhuijsen als (werknemers-)bestuurder en secretaris van het fonds. Met ingang van 24 september 2008 is de functie als secretaris overgenomen door de heer Van Eldijk. In de plaats van de heer Groenhuijsen is de heer De Jong per 2 februari 2009 benoemd. De heer Zuidema heeft per 11 maart 2008 het lidmaatschap van de Juridische Commissie van de heer Smit overgenomen, welke laatste per 31 december 2007 het bestuur heeft verlaten. Op 16 maart 2009 is Rob Oosterveld, voorzitter van het pensioenfonds, overleden. Harold van der Zee is vanaf 7 april 2009 de nieuwe voorzitter van het pensioenfonds. Op 9 maart 2009 is Paul van den Berg om persoonlijke redenen afgetreden. Tot de verkiezingen van een nieuw bestuurslid namens de gepensioneerden (tweede jaarhelft 2009), zal Jelle Veenendaal de gepensioneerden in het bestuur vertegenwoordigen.

De administratie wordt uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. AZL N.V. draagt onder meer zorg voor de volgende zaken:

- de pensioen- en deelnemersadministratie;
- de pensioenbetalingen;
- de jaarverslaglegging;
- de (beperkte) bestuursondersteuning en bestuursadvisering.

AZL verstrekt jaarlijks een SAS 70-rapportage. Het betreft een rapportage over de resultaten van een SAS 70-audit die bij AZL N.V. heeft plaatsgevonden en die gericht is op de opzet en het bestaan van de beheers- en controlemaatregelen, processen en procedures van AZL N.V..

Het vermogen van het fonds wordt vanaf 1 november 2008 beheerd door Mn-Services Vermogensbeheer B.V. te Rijswijk. Voor deze periode was het beheer van het vermogen ondergebracht bij individuele investeringsmanagers.

Voor actuariële adviezen en voor de certificering maakt het bestuur gebruik van de diensten van Hewitt Associates en voor ondersteuning van de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het bestuur gebruik van de diensten van VNP Investments.

De controle van de administratie en de jaarrekening wordt verricht door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Beleid

In het verslagjaar heeft het bestuur tezamen met de beleggingscommissie veel aandacht besteed aan het laten uitvoeren van het vermogensbeheer middels een fiduciair vermogensbeheerder. Het bestuur heeft uiteindelijk gekozen voor Mn-Services Vermogensbeheer B.V. te Rijswijk. Per 1 november 2008 heeft de transitie van het vermogen plaatsgevonden. Het bestuur heeft gekozen de investeerder Barclays vanwege goede resultaten te behouden. Vanwege illiquiditeit in de markt als gevolg van de kredietcrisis heeft het bestuur besloten de vermogensbeheerder Aberdeen tot nader order aan te houden. Een gedetailleerd verslag over de beleggingen in 2008 wordt gegeven in het 'Verslag Beleggingscommissie'.

Het bestuur heeft daarnaast in 2008 besloten om invulling te geven aan ethisch beleggen. Deze invulling zal nog verder worden uitgewerkt.

Voorts heeft het bestuur een onderzoek verricht naar de sturingsmiddelen van het fonds tussen de dekkingsgraad van 110% en de vereiste dekkingsgraad (FTK). Als gevolg hiervan is het premiebeleid aangepast: indien de geschatte dekkingsgraad lager wordt dan de vereiste dekkingsgraad kan een premiestijging plaatsvinden van maximaal 2%-punt.

Ook is door het bestuur het premieniveau voor 2009 vastgesteld en tezamen met het aangepaste premiebeleid in de uitvoeringsovereenkomst verwerkt. Deze overeenkomst is ingegaan per 1 januari 2009.

In het kader van de communicatie met de deelnemers heeft het bestuur een pensioenplanner aangeschaft. De pensioenplanner zal medio 2009 operationeel zijn. Verder heeft het bestuur in het verslagjaar besloten om in te stemmen met de nieuwe release van de website. Ook deze stap dient de pensioencommunicatie van het fonds te bevorderen.

Het bestuur onderschrijft de principes voor goed pensioenfondsbetuur die de Stichting van de Arbeid heeft vastgesteld en die in de Pensioenwet zijn opgenomen. Het bestuur streeft er naar om deze principes na te leven en heeft daarom deze principes in het verslagjaar laten opnemen in de statuten.

Voor het bestuur betekent Goed Pensioenfondsbestuur dat zij op een deskundige en zorgvuldige wijze om gaat met de hen toevertrouwde middelen en de daarmee verbonden belangen van alle stakeholders –(gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers– en daarover op een open en transparante wijze communiceert. Het betekent eveneens dat zij over haar handelen verantwoording aflegt aan de stakeholders en daarnaast zorgt voor een adequaat intern toezicht.

Naar aanleiding van de principes voor goed pensioenfondsbestuur heeft het bestuur een Verantwoordingsorgaan ingesteld, bestaande uit een vertegenwoordiger van de werkgever, een vertegenwoordiger van de deelnemers en een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden (gekozen en benoemd uit de groep van pensioengerechtigden).

De leden van het Verantwoordingsorgaan zijn met begin 2007 benoemd voor de duur van vier jaar. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden als zodanig niet bezoldigd (met uitzondering de deelnemer namens de pensioengerechtigden: deze ontvangt een vacatievergoeding conform de SER) en zijn onbeperkt herkiesbaar.

Het bestuur zal jaarlijks verantwoording afleggen aan het Verantwoordingsorgaan als vertegenwoordiger van de bij het fonds betrokken deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever.

In dit jaarverslag wordt separaat verslag gedaan van de bevindingen van het Verantwoordingsorgaan ten aanzien van het door het bestuur in 2008 gevoerde beleid.

In het kader van goed pensioenfondsbestuur zal het bestuur zorg dragen voor intern toezicht. Het bestuur heeft besloten het interne toezicht in te vullen door middel van een visitatiecommissie die minimaal één keer in de drie jaar het functioneren van het pensioenfonds zal gaan evalueren en toetsen. De visitatiecommissie zal bestaan uit drie onafhankelijke, externe, personen die verder geen banden met het bestuur van het fonds hebben. Het gaat dan om een beoordeling van de beleids-, bestuursprocedures en -processen en de controleomgeving van het fonds.

Tevens behelst het een beoordeling van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd alsmede een beoordeling van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn. Reeds in januari en februari van het verslagjaar heeft intern toezicht door de Visitatie Commissie Pensioenfondsen (VCP) plaatsgevonden waardoor een samenvatting van het visitatierapport en de reactie van het bestuur is opgenomen in het verslagjaar over 2007. Als gevolg van het visitatierapport heeft het bestuur in het verslagjaar onder andere besloten om in de toekomst te gaan werken met een additionele besluitenlijst en een overzicht van in- en uitgaande post.

Overeenkomstig de principes voor goed pensioenfondsbestuur zal het bestuur een procedure opstellen teneinde zijn eigen functioneren, zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuursleden, periodiek te evalueren. De zelfevaluatie van het bestuur zal in het jaar 2009 door het bestuur worden uitgewerkt in een plan van aanpak. Het bestuur is van mening dat het in het verslagjaar zo veel als mogelijk is voldaan aan de meest recente principes van goed pensioenfondsbestuur en dat het heeft zorg gedragen voor een integere bedrijfsvoering. In 2009 zal het bestuur onveranderd aandacht aan de principes voor goed pensioenfondsbestuur blijven besteden.

Daarnaast besteedt het bestuur actief aandacht aan deskundigheidsbevordering van de bestuursleden en organiseert daarom aan het eind van elk kalenderjaar een cursusdag. Het bestuur heeft in het verslagjaar opnieuw de deskundigheidsmatrix van de bestuursleden bijgewerkt en zich tevens uitgesproken voor een vorm van permanente educatie. Om deze permanente educatie vorm te geven zal een plan van aanpak worden opgesteld.

Risicoparagraaf en beheersing van de risico's

Het bestuur heeft de risico's van het fonds geanalyseerd en een beschrijving c.q. analyse van deze risico's opgenomen in de ABTN van het fonds.

De volgende risico's zijn relevant voor Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland:

Matchingsrisico

Het matchingsrisico is het risico dat de looptijd en rentegevoeligheid tussen de beleggingen en de pensioenverplichtingen niet op elkaar zijn afgestemd. Het fonds heeft de looptijd en de rentegevoeligheid op elkaar afgestemd.

Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico, arbeidsongeschiktheidsrisico en looninflatie. Het bestuur is van mening dat hiermee het risico voor het fonds is geminimaliseerd.

Het fonds hanteert de AG prognosetafels 2005-2050 met 1 jaar leeftijdsterugstelling. Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd bij Generali Levensverzekering Maatschappij N.V..

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Beleggingsrisico's

De beleggingsrisico's bestaan voornamelijk uit koersrisico, renterisico, prijsrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en valutarisico.

Koersrisico is het risico dat de waarde van de beleggingen fluctueert met de koerswijzingen van de effecten waarin wordt belegd. Dit risico neemt toe bij een beperking van de spreiding van effecten in de portefeuille. De risico's kunnen verder toenemen wanneer gebruik gemaakt wordt van geschreven optieposities, indien belegd wordt met geleend geld of indien waardepapieren worden verkocht die het fonds niet bezit (short selling).

Het beleggingsbeleid van de stichting sluit het beleggen met geleend geld in principe uit evenals het verkopen van waardepapieren die de stichting niet bezit. Evenmin staat het beleggingsbeleid het schrijven van opties toe, tenzij het call opties betreft en deze gedekt worden door onderliggende activa. De samenstelling van de beleggingen is weergegeven in de toelichting op de balans.

Renterisico is het risico dat het saldo van de marktwaarde van de portefeuille vastrentende waarden en de nominale pensioenverplichtingen op marktwaarde verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Integrale beheersing van de balansrisico's is onderdeel van de nieuwe financiële opzet. De waarde van de beleggingen in vastrentende waarden kan fluctueren als gevolg van de verandering in marktrenten. In dit verband wordt de duration van de portefeuille gestuurd. Voor wat betreft de voorziening pensioenverplichtingen kan worden opgemerkt dat het bestuur dit heeft afgedekt door middel van rente swaps.

Prijsrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures. In 2008 is door de illiquiditeit in de markten als gevolg van de kredietcrisis dit prijsrisico een belangrijk element geweest, met name in de waardering van enkele obligaties in de portefeuille van vermogensbeheerder Aberdeen. Het bestuur heeft vastgesteld dat Aberdeen deugdelijke prijsmodellen hanteert en dat de processen correct zijn uitgevoerd.

Kredietrisico hangt samen met de beleggingen in verhandelbare schuldpapieren en op tegenpartijen. Dit risico wordt ook wel aangeduid als debiteurenrisico. De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt ondermeer beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de effectenuitgevende instellingen.

Met name de door beleggers gemaakte inschatting van de waarschijnlijkheid van het tijdig voldoen van rente en aflossingsverplichtingen door de debiteur is hierbij bepalend. Ter beperking van het kredietrisico gelden binnen het fonds restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met beperking tot geografische spreiding, verdeling over verschillende debiteurencategorieën, de minimale kwaliteit van de debiteur ('rating') en voor de omvang van de beleggingen per debiteur.

Ook dit risico heeft een belangrijke rol gespeeld in 2008. Naar de kennis van april 2009 heeft het pensioenfonds geen waardeafschrijvingen moeten incasseren doordat tegenpartijen niet meer solvabel genoeg waren. Wel zijn de aandelenbeleggingen in de zakenbank Lehman Brothers in het kader van de indexbeleggingen van vermogenbeheerder Barclays bij faillissement tot nul gedaald.

Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds onvoldoende liquide middelen heeft om betalingen, waaronder de pensioenuitkeringen, te verrichten. Bij dit pensioenfonds is er geen sprake van een liquiditeitstekort.

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Ter beperking van het valutarisico mogen enkel vastrentende waarden in de portefeuille worden opgenomen die luiden in euro's. Vanaf 1 november zijn de valutarisico's van de aandelenbeleggingen volledig afgedekt.

Beleggingsrisico's alternatieve beleggingen

Alternatieve beleggingen zijn net als beleggingen in de traditionele categorieën (waaronder aandelen) onderhevig aan risico's. Risico's worden veroorzaakt doordat beleggers zekere bedragen (hun initiële investeringen) opgeven in ruil voor onzekere inkomsten in de toekomst. Voorbeelden van algemene risico's zijn ondermeer debiteurenrisico (tegenpartij kan failliet gaan) en inflatierisico (geldontwaarding). Alternatieve beleggingen zijn daarnaast onder te verdelen

in diverse categorieën, waarvan de risicoprofielen onderling aanzienlijk kunnen variëren en dus ook de beleggingsrisico's. Het fonds belegt niet in alternatieve beleggingen.

Operationele risico's (waaronder interne beheersing, IT en integriteitsrisico)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, etc. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Uitbesteding en de risico's die hiermee samenhangen

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheden een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. De uitbesteding van werkzaamheden aan een derde partij heeft tot gevolg dat het bestuur geen directe gezagsverhouding heeft met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de uitvoering van die werkzaamheden.

Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van DNB op het gebied van uitbesteding. Het fonds beschikt voor iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan het bij of krachtens artikel 34 van de PW bepaalde. In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

Voor wat betreft de uitbestedingsrisico's kan worden opgemerkt dat het bestuur (via de beleggingscommissie en de auditcommissie) overleg heeft gevoerd met de uitvoeringsorganisaties (administrateur en de vermogensbeheerder) over de dienstverlening inclusief de

Service Level Agreement. Deze uitvoeringsorganisaties zijn conform de bepalingen in de ABTN geaudit, waarvan door de afzonderlijke commissies verslag is gedaan aan het bestuur.

Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het fonds maatregelen treffen. Eén risico is dat het de fondsstukken niet voldoen aan de wettelijke bepalingen. Een ander risico is dat men als fondsbestuurder in persoon kan worden aangesproken.

Een derde risico betreft het niet in voldoende mate vorm geven aan consistent beleid, dit maakt het fonds kwetsbaar indien het hierop wordt aangesproken. Een vierde risico betreft het niet of onduidelijk communiceren naar partijen. Een vijfde risico betreft aansprakelijkheid door het niet of niet goed uitvoeren door partijen die het fonds heeft ingehuurd.

1. Het fonds heeft een juridische commissie ingesteld. Deze toetst bij wetwijzigingen de fondsstukken en stelt waarnodig wijzigingen voor aan het bestuur.
2. Het fonds heeft zelf geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten, maar heeft de bestuursaansprakelijkheid afgedekt door middel van de verzekering die de werkgever heeft afgesloten.
3. Het fonds ziet erop toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt. Deze documentatie zorgt ervoor dat ook derden de inhoud en werking van dit beleid kunnen volgen.
4. Het fonds werkt volgens een communicatieplan. Dit plan bewaakt de wettelijk verplichtte communicatiemomenten. Naast deze vereisten heeft het fonds eigenstandige communicatiedoelenden. Middels het planmatig uitvoeren wordt bewaakt dat aan de eisen van de wet en consistentie van de uitingen wordt voldaan.
5. Met alle ingehuurde partijen zijn contractuele afspraken gemaakt. Partijen dienen regelmatig te rapporteren over het wel of niet voldoen aan de gemaakte afspraken. Daar waar mogelijk heeft het pensioenfonds activiteiten gescheiden ondergebracht, waardoor er een mechanisme ontstaat van controle van de ene partij door de andere.

Jaarlijks vinden er controles plaats door actuaris en accountant op de uitvoering door het fonds. Materiele onvolkomenheden worden door hen gerapporteerd.

In het algemeen, draagt het bestuur er zorg voor dat zij voldoende kennis en kunde bezit om haar verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

De hierboven genoemde risico's zijn niet limitatief maar de juiste afdekking van deze genoemde risico's geven wel een indicatie over de juridische weerbaarheid van het pensioenfonds.

Continuïteitsanalyse

Om te toetsen of het beleid op lange termijn tot de gewenste ontwikkeling leidt, voert het pensioenfonds ten minste eens in de drie jaar een continuïteitsanalyse uit. Het fonds zal deze continuïteitsanalyse in 2009 voor een tweede keer laten uitvoeren. Deze uitvoering gebeurt door Ortec. De eerste uitvoering werd op 16 januari 2008 geleverd.

Voor wat betreft de uitbestedingsrisico's kan worden opgemerkt dat het bestuur (via de beleggingscommissie en de auditcommissie) overleg heeft gevoerd met de uitvoeringsorganisaties (administrateur en de vermogensbeheerders) over de dienstverlening inclusief de Service Level Agreement. Deze uitvoeringsorganisaties zijn conform de bepalingen van in de ABTN geaudit, waarvan door de afzonderlijke commissies verslag is gedaan aan het bestuur.

Toeslagenbeleid

Het fonds kent een voorwaardelijk toeslagbeleid waarbij, afhankelijk van de financiële positie, jaarlijks per 1 januari toeslagen kunnen worden verleend. Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen de actieven (deelnemers) en de inactieven (gewezen deelnemers en pensioengerechtigden).

Uitgangspunt voor de toeslagverlening aan de deelnemers per 1 januari 2008 was het gewogen gemiddelde van de loonontwikkeling bij de werkgever, volgens de CAO loon-schalen van de aangesloten ondernemingen, die op 1 juli van het jaar voorafgaande aan de indexatiedatum wordt vastgesteld. Deze ontwikkeling bedroeg 1,90%. Het bestuur

heeft daarom in het verslagjaar besloten om de aanspraken van de deelnemers per 1 januari 2008, met inachtneming van bovengenoemd uitgangspunt en met inachtneming van de financiële positie en het in de ABTN opgenomen beleidskader van het fonds, te verhogen met 1,90%.

Uitgangspunt voor de toeslagverlening aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden was de procentuele stijging van de consumenten prijsindex zoals vastgesteld door het CBS (CPI, alle huishoudens, afgeleid, in de periode van oktober – oktober voorafgaande aan de toeslagdatum). Het bestuur heeft daarom in het verslagjaar besloten, met inachtneming van de financiële positie en het in de ABTN opgenomen beleidskader van het fonds, om de pensioenrechten van de pensioengerechtigden en de aanspraken van de gewezen deelnemers, met ingang van 1 januari 2008 met 1,50% te verhogen.

Met ingang van 1 januari 2009 zijn de pensioenaanspraken van de deelnemers en de pensioenrechten van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigd niet verhoogd.

In 2009 zal het bestuur, de actuaris gehoord hebbende, opnieuw bezien of dan de financiële positie van het fonds het mogelijk maakt een toeslag te verlenen met ingang van 1 januari 2010 aan de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Ter financiering van deze voorwaardelijke toeslagregeling is geen bestemmingsreserve gevormd en worden geen reserves gevormd.

Premiebeleid

De pensioenpremie voor de thans geldende pensioenregelingen is voor 2008 vastgesteld op 19,4% van de salarissom. Dit betekende geen wijziging van de voor het jaar 2007 vastgestelde premie.

De onderneming neemt de gehele premiebetaling voor zijn rekening. De bijdrage van de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met het fonds.

Klachten- en geschillenregeling

Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. Klachten en geschillen kunnen eerst kenbaar worden gemaakt aan de pensioenadministratie en vervolgens aan het fondsbestuur.

Vermogensbeheer

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid en de uitvoering daarvan. Het bestuur heeft een beleggingscommissie gevormd, die tot taak heeft het beleggingsbeleid voor te bereiden en te controleren. Het vermogensbeheer wordt per 1 november 2008 door Mn-Services Vermogensbeheer B.V. te Rijswijk verzorgd. Deze vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid binnen de richtlijnen die daarvoor door het bestuur op advies van de beleggingscommissie zijn vastgelegd.

Administratie

De pensioen- en de financiële administratie worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De beleggingsadministratie over 2008 wordt uitgevoerd door BNY Mellon Asset Servicing B.V. te Breda. De controle van de jaarrekening is uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Rotterdam. De verantwoordelijkheid voor de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen berust bij Hewitt Associates B.V., adviserend en certificerend actuaris van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland.

Financiële positie van het fonds

Sinds eind 2008 is er bij Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland sprake van een dekkingstekort. Het pensioenfonds heeft dit dekkingstekort gemeld bij De Nederlandsche Bank. In overleg met De Nederlandsche Bank maakt het pensioenfonds een herstelplan, waarin staat hoe het pensioenfonds binnen drie jaar (korte termijn) weer over een dekkingsgraad van 105% beschikt. Dit herstelplan wordt het kortetermijnherstelplan genoemd.

De dekkingsgraad van het fonds is afgenomen naar 100,8% (afgerond 101%). Van de daling in dekkingsgraad van 135,9% (begin 2008) naar 100,8% is de stijging van de verplichtingen door de lagere rente de belangrijkste component: -29,5%-punt dekkingsgraad. De bijdrage van het negatieve resultaat op beleggingen bedraagt (slechts) -9,9%. Er is veel discussie in Nederland of het verdisconteren van de lange termijn verplichtingen van pensioenfonds met een maandsrente correct is. Vooralsnog leidt de hoge volatiliteit in deze maandrente tot grote schommelingen in de dekkingsgraad van het fonds. Door dit dekkingstekort

heeft het fonds minder reserves dan de minimum dekkingseis van DNB (105%) en zelfs minder reserves heeft dan de vereiste buffers (FTK) die volgens DNB aangehouden moeten worden (119% ultimo 2008). In absolute bedragen bedraagt deze buffer (beleggingsreserve) € 32,8 miljoen.

De benodigde solvabiliteit onder FTK dient zodanig te zijn dat het fonds met 97,5% zekerheid volgend jaar nog voldoende vermogen heeft om de verplichtingen op marktconforme basis over te dragen. De benodigde solvabiliteit wordt bepaald met behulp van een door DNB aangereikt standaardmodel.

Op hoofdlijnen is de daling van de dekkingseis het gevolg van de wereldwijde financiële crisis en de dalende rente op de kapitaalmarkten gedurende het jaar.

Deze rentedaling heeft (mede) tot gevolg dat de verplichtingen van het fonds zijn toegenomen van € 129,7 miljoen (ultimo 2007) tot € 172,6 miljoen (ultimo 2008). Het belegd vermogen van het fonds (inclusief liquide middelen) nam in het verslagjaar af met € 2,3 miljoen tot € 175,0 miljoen (2007: € 177,3 miljoen) als gevolg van de beleggingsopbrengsten en de gedane pensioenbetalingen. Het gemiddelde rendement op basis van total return bedroeg in 2008: -14,0 % (2007: 0,63 %).

Naleving wet- en regelgeving

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder. De vermogenspositie is zodanig dat er een kortetermijnherstelplan van toepassing is. Het korte- en lange termijn herstelplan is goedgekeurd door het bestuur in maart 2009 en wordt toegelicht in hoofdstuk 6 'Gebeurtenissen na balansdatum'.

3.2 Verslag Auditcommissie

In 2008 is door de commissie gewerkt aan de volgende onderwerpen:

- het tot stand laten komen van het jaarwerk 2007;
- het opstellen van een (kosten)begroting 2008;
- het opstellen van een jaarplanning voor het jaarwerk 2008;
- het beoordelen van de uitvoerders;
- het afhandelen van enkele onderhanden zaken.

De commissie heeft naast de bijeenkomsten in het kader van het jaarwerk 1 keer vergaderd in december 2008, waarvan notulen zijn opgemaakt.

Helaas is het tijdschema voor de pensioenplanner (start 2008) niet gehaald. In overleg met AZL is de startdatum nu vastgesteld in het eerste halfjaar 2009.

3.3 Verslag Juridische Commissie

In 2008 is door de commissie gewerkt aan de volgende onderwerpen:

- aanpassing statuten aan nieuwe bepalingen wet- en regelgeving, met name corporate governance issues als visitatiecommissie en verantwoordingsorgaan. Bovendien is de indeling van de statuten in lijn gebracht met (ook aangepaste) statuten van het SCA pensioenfonds 't Anker. De gewijzigde statuten zijn in december 2008 bij de notaris gepasseerd;
- aanpassing pensioenreglementen aan nieuwe bepalingen wet- en regelgeving. Op 1 december 2008 zijn in een gezamenlijk overleg met bestuurders van pensioenfonds 't Anker en deskundigen van Hewitt, KWPS en AZL de laatste knelpunten opgelost. De reglementen zijn ondertekend door het bestuur op de reguliere bestuursvergadering van 5 februari 2009;
- aanpassing van de uitvoeringsovereenkomst (financieringsovereenkomst) tussen de werkgever en het pensioenfonds. Het betrof hier aanpassing van de kostendeekkende premie, die opnieuw is berekend voor 2009, en het premiebeleid in het kader van het nieuwe financiële toetsingskader van DNB. Hierdoor is het voor het pensioenfondsbestuur mogelijk eerder en met meer flexibiliteit de premie als sturingselement in te zetten, mocht het bestuur daar een noodzaak toe zien. De uitvoeringsovereenkomst is begin 2009 door alle aangesloten ondernemingen en het pensioenfonds ondertekend en van kracht per 1 januari 2009;
- adviseren over het juridische contract en de Service Level Agreement (SLA) met Mn-Service;
- adviseren over verlenging contract AZL;
- begeleiden en informeren van de Visitatiecommissie in begin 2008. Deze visitatiecommissie heeft haar verslag gedaan in het jaarverslag over 2007;
- controle waar van toepassing op rapportages van uitvoerders als AZL, Hewitt, vermogenbeheerders, Mn-Services, etc.

De inspanningen van de commissie hebben op ad-hoc basis plaats gevonden in nauwe samenwerking met directeur-secretaris. Er zijn geen officiële commissievergaderingen geweest in 2008.

3.4 Algemene pensioenontwikkelingen

Een jaar met twee gezichten

Het verslagjaar is een jaar met twee gezichten, een jaar van grote tegenstellingen. De eerste helft stond grotendeels in het teken van de nieuwe Pensioenwet (PW) en de vertaling van deze wet en uitvoeringsbesluiten in de diverse basisdocumenten van het pensioenfonds. Bij vele pensioenfonds kon het eigen implementatieproces, met instemming van De Nederlandsche Bank (DNB), pas in het eerste kwartaal van het onderhavige verslagjaar worden afgerond, met als sluitstuk de aanpassing van de actuariële en bedrijfstechnische nota.

Het grootschalige wetgevingsproces kreeg daarna te maken met een nasleep van enkele resterende onderwerpen die nog om nadere regelgeving vroegen. Zo bleek het nodig dat een groot aantal technische onvolkomenheden in de PW moesten worden gerepareerd. Dit werd gerealiseerd bij de zogenaamde Veegwet Pensioenwet.

Daarnaast kwam de regelgeving met betrekking tot het toeslagenlabel en de consistentie-eis ten aanzien van de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening tot een voltooiing. In het verslagjaar werden verder aanpassingen van de UPO-modellen tot stand gebracht. Ten slotte werd de Stichting Pensioenregister opgericht en de pensioen- en verzekeringssector geïnformeerd over de doelstellingen van het register, met inbegrip van een eerste heffing ter financiering van dit nieuwe instituut.

Kredietcrisis zet pensioensector op zijn kop

In schril contrast met de hiervoor genoemde pensioentechnische vervolmaking van het wettelijke kader werd in de tweede helft van het verslagjaar, maar met name in het laatste kwartaal, de gehele financiële wereld geconfronteerd met een ongekende kredietcrisis die, begonnen in de Verenigde Staten, zich als een inktvlek wereldwijd uitbreidde.

Diverse Amerikaanse hypotheekbanken, zakenbanken en verzekeraars stortten als een kaartenhuis in en sleurden in hun val hun aandeelhouders mee. Eens te meer bleek de grote continentenoverschrijdende verwevenheid van deze wereld. De turbulentie op de financiële markten heeft ook de positie van de pensioenfondsen geraakt. De kredietcrisis heeft de dekkingsgraden onder grote druk gezet.

Tegelijk met de kredietcrisis speelde de neerwaartse ontwikkeling van de marktrente. Door een sterke daling van deze rente moest de voorziening pensioenverplichtingen hoger worden gewaardeerd, hetgeen vervolgens leidde tot een verdere daling van de dekkingsgraden. Vele pensioenfondsen, met al een reservetekort, raakten daardoor verder achterop en kwamen in een situatie van onderdekking terecht. In het hoofdstuk 'Beleggingen, economie' wordt op het voorgaande nader ingegaan.

Het nieuwe Financieel Toetsingskader uit de PW is in het verslagjaar direct zwaar op de proef gesteld. In eerste instantie klonk er nog een gematigde reactie van DNB dat de wetgeving voldoende ruimte bood om adequaat te reageren op de onzekere tijden. De toezichthouder gaf in een circulaire van 13 oktober 2008 aan dat het verstandig was in geval van een daadwerkelijk reserve- of dekkingstekort en dus vanwege de noodzaak van het opstellen van een lange- of kortetermijnherstelplan geen overhaaste beslissingen te nemen.

Uitdrukkelijk wees DNB erop dat pensioenfondsen wettelijk niet verplicht waren hun beleggingsbeleid aan te passen. De toezichthouder achtte het voorts te vroeg om algemeen geldende uitspraken te doen over de invloed van de kredietcrisis op de indexatie en premiestelling door pensioenfondsen. Daarvoor was de marktsituatie te onzeker.

Ruim een maand later moest DNB, als gevolg van een snel verdergaande verslechtering van de dekkingsgraden van pensioenfondsen, in een brief van 18 november 2008 besluiten om meer tijd te geven voor het opstellen van herstelplannen.

De indieningstermijn werd uitgesteld tot 1 april 2009. De toezichthouder was van oordeel dat de volatiliteit op de financiële markten en de gebrekkige liquiditeit in meerdere relevante deelmarkten een goede inschatting van te nemen maatregelen moeilijk maakten. Wel moesten de pensioenfondsen doorgaan met de voorbereiding van noodzakelijke maatregelen, waarbij men moest uitgaan van realistische aannames.

De Autoriteit Financiële Markten volgde op zijn toezichtsterrein DNB door aan te kondigen dat de gedragstoezichthouder niet vóór 1 april 2009 zal controleren of het toeslagenlabel in alle communicatie-uitingen van het pensioenfonds is opgenomen. Tenslotte kwam DNB in een brief van 18 december 2008 met nadere instructies over de wijze waarop de herstelplannen moeten worden aangeleverd.

De besturen moeten de financiële positie van hun fondsen actief monitoren en deze binnen enkele werkdagen na afloop van iedere maand melden aan DNB. Illustratief voor de onrust aan het einde van het verslagjaar was een snel opkomende discussie over de werkbaarheid van de rentetermijnstructuur voor de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen, die door DNB weer de kop ingedrukt werd.

Algemene Pensioeninstelling

Nederland wordt binnen de Europese Unie wel eens getypeerd als 'gidsland op pensioenterrein' vanwege de decennialange kennis en ervaring op het gebied van de organisatie en uitvoering van kapitaalgedekte pensioenvoorzieningen.

Deze kennis en ervaringen zouden binnen een Europese, interne markt van pensioenuitvoeringsorganisaties veel beter moeten worden benut en ten dienste gesteld aan buitenlandse pensioenregelingen. Om dit te bereiken is door het kabinet-Balkenende de algemene pensioeninstelling geïntroduceerd.

In het verslagjaar is een onderdeel van deze instelling daaruit gelicht en met voorrang behandeld. Minister Donner van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een wetsvoorstel gereed, waarbij een (Nederlands) pensioenuitvoeringsvehikel wordt opgetuigd, waarmee buiten-

landse defined contribution regelingen kunnen worden uitgevoerd. In het volgende verslagjaar moet deze uitvoeringsvorm zijn wettelijke beslag krijgen.

De tot nu toe ontwikkelde algemene pensioeninstelling blijkt de mogelijkheid te bieden om deze instelling louter voor 'binnenlands' gebruik aan te wenden. Bijvoorbeeld door kleine ondernemingspensioenfondsen. Als reactie daarop heeft de Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen (Opf) in het onderhavige verslagjaar aandacht gevraagd voor een in zijn ogen meer urgente kwestie, de mogelijkheid voor ondernemingspensioenfondsen om hun zelfstandigheid te bewaren door het wettelijk toestaan van samenwerking tussen deze fondsen onderling.

Door samenwerking kunnen met name kleinere ondernemingspensioenfondsen een bepaalde schaalvergroting en daarmee efficiency bereiken, zonder genoodzaakt te worden tot overschakeling naar andere uitvoeringsvormen zoals via verzekeraars.

Principes voor goed pensioenfondsbestuur en medezeggenschap gepensioneerden worden geëvalueerd. Voor het einde van het verslagjaar heeft een onafhankelijk onderzoeksbureau grotendeels de gegevensinzameling kunnen afronden, op basis waarvan een evaluatie zal plaatsvinden van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur en het medezeggenschapsconvenant.

Ondertussen is gebleken dat de medezeggenschap van gepensioneerden binnen de organisatie van pensioenfondsen, een onderwerp dat reeds enkele decennia aandacht opeist, nog lang niet in rustiger vaarwater is gekomen. Vanuit de Tweede Kamer is in het verslagjaar door de leden Blok (VVD) en Koser Kaya (D66) het initiatief genomen om de positie van de gepensioneerden verder te verbeteren. Door sociale partners is echter verzocht om dit wetsvoorstel bij de hiervoor genoemde evaluatie te betrekken.

Naar het zich thans laat aanzien zullen de evaluaties en wellicht daaruit voortvloeiende beleidsvoorstellen in het voorjaar van het volgende verslagjaar aan de orde worden gesteld.

Geen voortgang met de Europese pensioendossiers

In het verslagjaar kon geen noemenswaardige voortgang in de Europese pensioendossiers worden gemeld. De conceptrichtlijn 'Portability' stuitte op verzet van meerdere lidstaten en kon vanwege de vereiste unanimiteit voor aanvaarding in zijn huidige vorm en inhoud niet verder worden gebracht. Solvency II blijft als een zwaard van Damocles boven de pensioenfondsensector hangen. De discussie of het toezichtkader voor verzekeraars ook zou moeten gelden voor pensioenfondsen blijft bij tijd en wijle opspelen. In dit kader is wel een technische aanpassing van de Pensioenfondsenrichtlijn in de maak.

De pensioenregeling

De nieuwe pensioenregeling welke is ingegaan per 1 januari 2006 voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950, is gebaseerd op het zogenaamde middelloon systeem en kent een voorwaardelijke indexatietoezegging.

De pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 betreft een zogenaamde gematigd eindloonsysteem, een uitzondering geldt ten aanzien van de ploegentoeslag waar het middelloonsysteem van toepassing is.

Beide pensioenregelingen zijn op 14 januari 2009 door het bestuur aangepast aan de Pensioenwet, Veegwet en fiscale zaken. Er hebben inhoudelijk geen grote wijzigingen plaatsgevonden in de pensioenreglementen.

De aanpassing van de franchise heeft plaatsgevonden conform de in de Pensioenreglementen 2003 en 2007 vastgelegde index (de ontwikkeling van de AOW-uitkering voor een gehuwde, inclusief vakantiegeld, in het afgelopen kalenderjaar). De franchise in 2008 was ook minimaal gelijk aan het fiscaal toegestane minimumbedrag.

De franchise van pensioenreglement voor deelnemers geboren voor 1 januari 1950 is gelijk aan: € 19.365,-.

De franchise van pensioenreglement voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemers in dienst op of na 1 januari 2006 is gelijk aan: € 16.279,-.

Het bestuur heeft in de vergadering van 5 februari 2009 besloten, op basis van de huidige financiële situatie, de aanspraken en rechten van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden per 1 januari 2009 niet te verhogen.

Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie 2008

De Pensioenwet schrijft voor dat de ontvangen, feitelijke premie in beginsel ten minste gelijk dient te zijn aan de conform de ABTN vastgestelde (gedempte) kostendekkende premie. Een premiekorting is in principe alleen toegestaan als aangetoond kan worden dat naast de onvoorwaardelijke verplichtingen en het vereist eigen vermogen ook voldoende vermogen aanwezig is om de gewekte verwachtingen omtrent de voorwaardelijke toeslagen te kunnen nakomen.

De aan het pensioenfonds betaalde pensioenpremie van € 10,388 miljoen is hoger dan de gedempte kostendekkende premie van € 7,975 miljoen. Overigens bedraagt de (zuivere) kostendekkende premie van € 7,143 miljoen. Gezien het bovenstaande is de actuaire van mening dat de ontvangen premie toereikend is.

Herverzekering

De pensioenaanspraken worden in eigen beheer opgebouwd, maar bepaalde risico's heeft het fonds ondergebracht bij een herverzekeringsmaatschappij. Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd. Met ingang van 1 januari 2004 is een herverzekeringsovereenkomst afgesloten met Generali Levensverzekering Maatschappij N.V. gevestigd te Amsterdam, kantoorhoudende te Diemen. Het herverzekeringscontract is destijds afgesloten voor de duur van drie jaar behoudens stilzwijgende verlenging voor telkens een 1-jarige contractperiode. De herverzekeringsovereenkomst is met ingang van 1 januari 2008 stilzwijgend voor de duur van 1 jaar verlengd.

3.5 Beleggingen

Economie

Voor pensioenfondszen zet de terugblik op de ontwikkelingen in het jaar 2008 aan tot het hanteren van bewoordingen die teleurstelling en negativisme in de overtreffende trap tot uitdrukking moeten brengen. Zoals eerder opgemerkt, hebben deze ontwikkelingen voor de meeste pensioenfondszen geleid tot een ongeken­de daling van hun dekkingsgraad, waardoor Nederland aan het einde van 2008 nauwelijks nog pensioenfondszen kende die zich niet in een situatie van een reservetekort of, erger nog, onderdekking bevonden.

De kredietcrisis heeft pensioenfondszen aan alle kanten geraakt en slechts weinigen hebben zich zodanig weten te beschermen dat ze relatief ongeschonden deze zware storm wisten te doorstaan. Aan de ene kant was daar de dramatische, wereldwijde koersval op de aandelenbeurzen. Elk kwartaal van 2008 liet, aangevoerd door de instortende koersen van met name banken en verzekeraars, een negatieve aandelenperformance zien, waardoor aan het einde van het jaar bij het opmaken van de balans een koersdaling van circa 40% zichtbaar is geworden.

En alsof deze ontwikkeling niet al dramatisch genoeg was, werd de balans van de pensioenfondszen daarnaast ook nog geraakt door de koersdalingen in de sfeer van vastgoed en alternatieve beleggingen.

Dit werd vooral zichtbaar in de tweede helft van het jaar toen de grondstoffenprijzen in een vrije val terecht kwamen en allerlei andere alternatieve beleggingsvormen, die in de voorgaande jaren steeds meer aan populariteit wonnen door hun lage correlatie met de traditionele beleggingscategorieën waarin pensioenfondszen belegden, opeens een aantal minder prettige eigenschappen en toneel spreidden.

Zo bleek de lage correlatie onder de, weliswaar extreme, marktomstandigheden toch minder te zijn en bleek de koersvorming in de praktijk vaak mijlenver af te liggen van hetgeen theoretisch onder normale omstandigheden zou kunnen worden berekend. Vooral een volledig opgedroogde verhandelbaarheid was debet aan dit laatste fenomeen.

De balans van pensioenfondsen, tot uitdrukking komend in de dekkingsgraad, is in 2008 in vele gevallen ook nog minstens zo hard geraakt door de daling van de rente, die mede werd veroorzaakt door beleggers die zich, door hun vlucht uit alles wat met risico werd geassocieerd, alleen nog veilig waanden met beleggingen in staatsobligaties.

Deze rentedaling was op zichzelf beschouwd nog positief voor de waarde van de betreffende obligaties, ware het niet dat met de enkele jaren geleden geïntroduceerde marktwaarde van de pensioenverplichtingen de waarde van deze component van de pensioenfondsbalans nog veel harder steeg. Er zullen dan ook heel wat pensioenfondsen zijn waar de schade aan de dekkingsgraad voor méér dan de helft is terug te voeren op de forse stijging van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

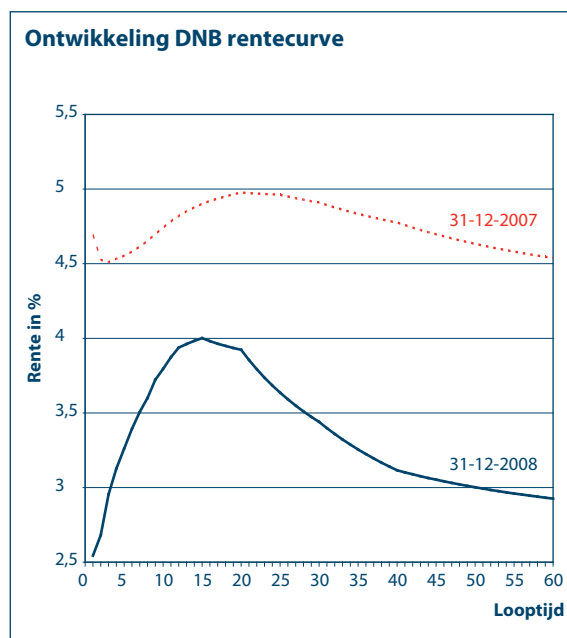
Alleen een voldoende omvangrijke afdekking van het renterisico, die ervoor kon zorgen dat de stijging van de waarde van die pensioenverplichtingen kon worden 'bijgebeend' door de beleggingen, had er voor kunnen zorgen dat pensioenfondsen van die ontwikkeling slechts in beperkte mate de negatieve gevolgen zouden voelen.

Met het oog op de in de eerste helft van 2008 nog bestaande vrees voor een verder oplopende inflatie, en de daarmee gepaard gaande verwachting dat dit in een oplopende rente zou resulteren, hebben vele fondsen afgezien van een dergelijke afdekking van het renterisico.

De rentedaling die zich in 2008 heeft gemanifesteerd, kan worden afgelezen uit onderstaande grafiek. Hierin wordt de door DNB maandelijks gepubliceerde rentecurve getoond die pensioenfondsen moeten hanteren bij de berekening van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen. De grafiek laat het renteniveau zien dat in de markt wordt waargenomen voor verschillende looptijden (van 1 tot 60 jaar).

De verplichtingen aan de deelnemers van het pensioenfonds kennen verschillende looptijden en de dienovereenkomstige renteniveaus moeten bij de calculatie van de totale marktwaarde van die verplichtingen worden gebruikt. Lagere renteniveaus leiden ertoe dat de verplichtingen een hogere marktwaarde krijgen.

Omgekeerd geldt dat hogere renteniveaus tot een daling van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen leiden.



Samenvattend kan dan ook gesteld worden dat 2008 een van de slechtste en meest turbulente jaren voor beleggers ooit was, waarin de aandelenkoersen wereldwijd bijna 40% (in euro) daalden, spreads op (hoogrentende) bedrijfsobligaties naar recordhoogte stegen en enkel Westerse staatsleningen profiteerden van de behoefte aan veiligheid en liquiditeit bij beleggers, met als gevolg dat de rentes op dit papier (vooral in het vierde kwartaal) sterk daalden.

Een aantal (macro-economische) factoren zijn debet geweest aan deze ontwikkelingen. Zo richtten de prijsdalingen op de Amerikaanse huizenmarkt al circa 1,5 jaar een enorme economische schade aan, niet alleen bij de betrokken hypotheekbanken en huiseigenaren, maar zeker ook op financiële markten. De in de laatste jaren tot grote omvang gestegen activiteiten rondom het bundelen en doorverkopen van pakketten financiële producten ('securitisation') en de handel erin op weinig transparante en illiquide kredietmarkten, hebben sterk bijgedragen aan de verspreiding van de effecten van de negatieve huizenmarkt naar andere regio's. Met name ook Europese financiële instellingen zijn hierbij hard getroffen. Eerder in het jaar, in maart toen de Amerikaanse centrale bank en JP Morgan Chase de Amerikaanse investment bank

Bear Stearns van de ondergang redden, was er nog sprake van optimisme. Gesteund door gedaalde koersniveaus, zette er een forse rally bij aandelen en bij de risicovollere obligaties in. Dat deze rally tot medio mei kon aanhouden, had te maken met de veerkracht die de Amerikaanse economie toen nog toonde.

Het economische nieuws en de kwartaalcijfers van de bedrijven vielen mee en beleggers hoopten zelfs op het einde van de kredietcrisis. Daarbij bood de aanhoudende forse groei in de opkomende economieën ruimte voor enig optimisme over de wereldeconomie. Daarin lag ook de bron voor de prijsstijgingen van olie, andere grondstoffen en voedsel en leek de inflatie zelfs het kernprobleem van 2008 te worden. De Europese Centrale Bank verhoogde begin juli met het oog op die oplopende inflatie zelfs nog het officiële rentetarief tot 4,25% (+25 basispunten). Echter, negatieve berichten van banken keerden de situatie vervolgens verrassend snel. De hoop op het einde van de kredietcrisis vervloog. Katalysator van de snelle verslechtering op de markten was de ondergang van investment bank Lehman Brothers in september. Hierdoor keerde het optimisme en verslechterden de kredietmarkten verder. Centrale banken en overheden moesten alle zeilen bijzetten om het financiële systeem overeind te houden. Banken werden van omvangrijke liquiditeiten voorzien om de balansen te versterken. Overheden gingen over tot maatregelen die we slechts in de jaren '30 eerder hebben gezien en feitelijk zijn in een aantal westerse landen "systeembanken" genationaliseerd. Vanaf oktober werd het effect van de crisis zichtbaar in de reële economie. Wantrouwen bij banken, bedrijven en consumenten leidde wereldwijd tot vraaguitval. In de Verenigde Staten steeg de werkloosheid fors en wereldwijd nam de industriële productie af, met dalende grondstoffen- en energieprijzen als gevolg. Een olieprijs van nagenoeg \$150 in juli leidde nog tot inflatieangsten. De ineenstorting van de economische groei en een olieprijs van onder \$40 heeft eind december de situatie en vooruitzichten voor pensioenfondsen 180 graden doen omslaan.

Verslag Beleggingscommissie

Het jaar 2008 is gedomineerd door de verslechterde economische markten in de tweede jaarhelft en de keuze voor en overgang naar fiduciair vermogensbeheer.

Het totale (bruto) rendement van de beleggingen van het fonds over 2008 bedroeg -14,0%. Hoewel in absolute zin een teleurstellend rendement, is het beter dan het gemiddelde rendement in de Nederlandse Pensioensector, dat over het jaar -16,6% bedroeg (bron: WM Nederlandse Pensioen Fonds Index).

Maatregelen 2008

Het pensioenfonds is er in 2008 in geslaagd een aantal beleggingsmaatregelen te nemen die uiteindelijk positief zijn uitgekomen voor fonds:

- Eind 2007/begin 2008 is afscheid genomen van aandelenvermogensbeheerder Capital International en zijn de opbrengsten herbelegd in Barclays Index-Plus fondsen, te weten BGI IP S&P 500 en BGI IP World. Beide fondsen hebben in 2008 beter gepresteerd dan de benchmark tegen zeer geringe kosten;
- Verkoop van ABN Amro Institutional Funds voor het uitbreken van de kredietcrisis en navolgende daling van de aandelenbeurzen;
- Belegging van cash-gelden via deposito's;
- Afzien van rebalancing naar nieuwe normportefeuille, dus geen aankoop in oktober 2008 van aandelen en onroerend goed.
- Afdekken valutarisico's bij aandelenbeleggingen per 1 november 2008.

Naast bovengenoemde maatregelen heeft de afdekking van renterisico in 2008 in een klimaat van dalende rentes meer dan € 19 miljoen opgeleverd. Door al deze maatregelen is de neergang van het totaal belegde vermogen (inclusief het saldo van premie en uitkeringen) van het pensioenfonds beperkt gebleven. Het totaal belegde vermogen voor risico van het pensioenfonds bedroeg eind 2008 € 173,9 miljoen tegen € 176,2 miljoen eind 2007.

Fiduciair vermogensbeheer en transitie vermogen

2008 is tevens het jaar geweest waarin het fondsbestuur heeft gekozen om over te stappen op fiduciair vermogensbeheer na een lange en zorgvuldige analyse. Uit een long-list van potentiële kandidaten voor fiduciair vermogensbeheer is uiteindelijk gekozen om in zee te gaan met het Nederlandse bedrijf Mn-Services uit Rijswijk. Dit bedrijf beheert voor meerdere klanten een vermogen van rond EUR 60 mrd. In 2008 zijn in hoofdlijnen in dit proces de volgende besluiten genomen:

- Gezamenlijke bestuursvergadering met zuster pensioenfondsen 't Anker op 16 januari 2008, waarin het principebesluit is genomen te kiezen voor fiduciair vermogensbeheer;
- Op 14 april besluit het fondsbestuur op voordracht van de beleggingscommissie te kiezen voor Mn-Services als fiduciair vermogensbeheerder;
- Contractonderhandelingen van mei-augustus 2008; ondertekening contracten op 14 augustus 2008. In dit proces heeft de beleggingscommissie zich door een aantal externe deskundigen laten adviseren;
- Gezamenlijke bestuursvergadering met zuster pensioenfondsen 't Anker over beleggingsbeleid (per fonds) op 29 augustus 2008. Het bestuur besluit tot een strategische beleggingsmix op het moment van transitie van het vermogen van 55% gematchte nominale obligaties, 41% aandelen en 4% beursgenoteerd onroerend goed;
- Transitie van het vermogen: deze transitie stond gepland voor 1 oktober 2008. Vanwege snel verslechterende marktcondities en een dekingsgraad van het fonds lager dan de buffergrens, is de transitie uitgesteld. De transitie is succesvol uitgevoerd op 1 november 2008.

Maatwerk tijdens de transitie is in nauwe samenwerking Mn-Services tot stand gekomen en heeft geresulteerd in een zogenaamde 'Transitie Instructie'. In feite wordt in dit contract het aangepaste beleggingsbeleid voor het fonds weergegeven en wordt Mn-Services gemandateerd tot uitvoering daarvan.

Het uitgangspunt hierbij was dat in het kader van regels van de toezichthouder er geen additionele risico's tijdens de transitie genomen zouden worden. Dit kwam per saldo neer op het handhaven van het teruggelopen belang in aandelen en het afzien van het 'rebalanceren' van de portefeuille naar de strategische beleggingsmix, wat zou hebben geleid tot aankopen

van aandelen. In deze Transitie Instructie is ook aangegeven af te zien van beleggingen in vastgoed vanwege de verslechterde verwachtingen.

Overigens, was het voor het fonds niet aantrekkelijk in een markt met tekort aan liquiditeiten de portefeuille van Aberdeen (obligaties, credits en rente swaps) te liquideren. Uiteindelijk is besloten de portefeuille ook na de transitie door Aberdeen te laten beheren tot nader order;

- Inrichten van maandrapportages en afstemmen van informatie-uitwisseling tussen AZL, de 'custodian' BNY Mellon en Mn-Services.

Als gevolg van de transitie hebben de volgende wijzigingen in de beleggingsportefeuille voorgedaan:

Voor transitie	Na transitie
<i>Obligaties</i>	
– Aberdeen (obligaties, credits en rente-swaps)	– Aberdeen (idem)
– ABN Amro vastrentend Europa	– Mn vastrentend Europa
<i>Aandelen</i>	
– Barclays Europa aandelen	– Barclays (idem)
– Barclays Index Plus VS	– Barclays (idem)
– Barclays Index Plus Wereld	– Mn fonds Emerging Markets
	– Mn fonds Far East
<i>Rente afdekking</i>	
– Circa 60% van de verplichtingen	– idem
<i>Valuta-afdekking aandelen:</i>	
– Geen	– Ja (per 1 november)
<i>Liquiditeiten</i>	
– Cash	– idem

Verantwoording voor de transitie wordt gegeven in het 'Transitie-rapport' dat onderdeel is van accountantscontrole 2008 van het pensioenfonds.

De verdeling binnen de portefeuille tussen verschillende beleggingscategorieën eind 2008 is als volgt:

Vastrentende waarden:	53,7%
Aandelen	28,5%
Onroerend goed:	0,0%
Overig (liquiditeiten, valuta- en renteaftdekking)	17,8%

Benchmark

Het fonds hanteert per 1 november 2008, het moment van de transitie, een nieuwe benchmark voor de totale portefeuille. Deze is gebaseerd op de normportefeuille van 55% gematchte nominale obligaties, 41% aandelen en 4% beursgenoteerd onroerend goed.

Voor het totaalrendement van de portefeuille over 2008 is de benchmark gebaseerd op 50% obligaties en 50% zakelijke waarden.

Beleggingen per eind 2008:

1 Zakelijke waarden

a. Barclays (Barclays Global Investor, BGI) beheerde eind 2008 in total € 37,5 miljoen in twee beleggingsfondsen. De beleggingen en (bruto)rendementen zijn als volgt verdeeld:

	waarde in EUR mln	rendement	benchmark
BGI Euro Ex-UK Alpha Tilts Fund B	27,2	-40,76%	-42,72%
BGI US Equity Index Plus	10,3	-24,05%	-24,35%

Het bestuur is tevreden over de behaalde resultaten van Barclays.

b. Mn-Services beheerde eind 2008 € 11,4 miljoen in twee beleggingsfondsen:

	waarde in EUR mln	rendement*	benchmark*
Aandelen Verre Oosten	7,0	-4,15%	-4,30%
Aandelen opkomende landen	4,4	-9,32%	-9,06%

* Rendementen en benchmark over de periode november en december 2008.

Vanwege de korte meetperiode acht de beleggingscommissie het nog te vroeg voor een oordeel over de prestaties van deze fondsen.

2 Vastrentende waarden (obligaties)

a. Aberdeen beheerde eind 2008 beleggingen in vastrentende waarden in Europa en bedrijfsobligaties (credits) van in totaal € 44,5 miljoen als volgt:

	waarde in EUR mln	rendement	benchmark
Obligaties discretionair	37,1	–	–
Bedrijfsobligaties	7,4	–	–
Totaal	44,5	2,64%	6,22%

De behaalde resultaten van Aberdeen in 2008 zijn teleurstellend. In nauwe samenwerking met Mn-Services wordt er volop aandacht gegeven aan deze ontwikkeling.

b. Mn Services beheerde eind 2008 beleggingen in vastrentende waarden in Europa ter waarde van € 47,7 miljoen. Het rendement over november en december 2008 bedroeg 0,79% (Benchmark: 1,80%). Ook hier is de periode te kort om uitspraken te doen over de prestatie van de beheerder.

- 3 **Onroerend goed:** het pensioenfonds heeft in 2008 geen beleggingen uitgevoerd in onroerend goed vanwege de slechte marktverwachtingen.
- 4 **Valuta afdekking:** vanaf 1 november heeft het pensioenfonds de valutarisico's van de aandelenbeleggingen volledig afgedekt. Eind 2008 bedroeg de waarde van deze afdekking € 2,2 miljoen.
- 5 **Liquiditeiten:** eind 2008 bedroeg het totaal aan liquiditeiten in de beleggingsportefeuille € 8,9 miljoen.
- 6 **Rente afdekking:** door daling van de rente in 2008 hebben de rente-swaps van het fonds (uitgevoerd door Aberdeen) een positieve bijdrage geleverd aan de beleggingsportefeuille van in totaal € 19,5 miljoen.

Overige ontwikkelingen

- Verantwoord beleggen: in 2008 heeft de beleggingscommissie en het bestuur zich uitgebreid laten voorlichten over de ontwikkelingen bij verantwoord beleggen door de fiduciair vermogensbeheerder. Nadere invulling hiervan wordt ondernomen.
- Samenstelling beleggingscommissie: in de loop van 2008 is Stan Groenhuijsen als lid van de beleggingscommissie afgetreden. In 2008 is Staffan Ifvarsson, als vertegenwoordiger namens de SCA Groep, door het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland en het bestuur van Stichting Pensioenfonds 't Anker als lid van de beleggingscommissie benoemd.
- Advies aan beleggingscommissie: in 2008 heeft Anton van Nunen het bestuur geadviseerd over fiduciair management en zal de heer van Nunen als zodanig zijn advieswerkzaamheden aan de beleggingscommissie in 2009 voortzetten.

- Vergaderingen beleggingscommissie: in 2008 is de beleggingscommissie in vier keer bijeengekomen voor reguliere vergaderingen. Echter, de werkzaamheden van de commissie waren in 2008 veelomvattend, wat resulteerde in zeer frequent overleg door het jaar heen met alle betrokken partijen.

Verwachtingen:

Nu het pensioenfonds heeft gekozen voor fiduciair management en deze per 1 november 2008 is opgestart, kan de beleggingscommissie zich verder focussen op optimalisatie van de portefeuille en het verder inrichten van rapportage en risicocontrole. De marktontwikkelingen geven aanzienlijke onzekerheden, echter bieden ook nieuwe beleggingsmogelijkheden, die in nauwe samenwerking met Mn-Services, worden geïnventariseerd.

3.6 Bestemming van het saldo

In de bestuursvergadering van 13 mei 2009 heeft het bestuur besloten het saldo over 2008 van als volgt te verdelen:

	x € 1.000
Extra reserve	-21.844
Beleggingsreserve	-23.485
Bestemde reserve	122
	-45.207

Zeist, 13 mei 2009

Het bestuur



H. van der Zee
voorzitter



R. van Eldijk
secretaris

4. Verantwoordingsorgaan

4.1 Verklaring Verantwoordingsorgaan

Aan het bestuur van de Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland.

Opdracht

In het kader van de PFG-principes, zoals die in de Pensioenwet zijn opgenomen, is het Verantwoordingsorgaan gevraagd een waardeoordeel te geven over het gevoerde beleid en uitvoering over 2008.

Oordeel

Wij zijn van mening dat het bestuur in 2008 het beleid en uitvoering van de activiteiten van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products naar behoren heeft uitgevoerd.

Wel hebben we nu moeten constateren dat er bij indienst-treding van de pensioenfondsdirecteur, bij het bestuur geen eenduidig beeld was rondom de verwachtingen aangaande het takenpakket en de verantwoordelijkheden. Wij raden het bestuur aan om alsnog tot een gezamenlijk standpunt te komen over de invulling van het pensioen-bureau en de daarbij behorende organisatie.

In navolging van 2007 hebben wij geconstateerd dat de aanbevelingen van de Visitatiecommissie ter harte zijn genomen, en dat het bestuur is overgegaan tot het benoemen van een fiduciair vermogens manager. Het professionele proces van de benoeming onderschrijft het volwassen karakter van het nog jonge fonds. Ook zien wij positieve ontwikkelingen in de samenwerking en afstem-ming met het Pensioenfonds “t Anker” van SCA Packaging.

Advies

In aansluiting aan ons oordeel willen wij u enkel het advies meegeven om de huidige structuur kritisch te bekijken, en te toetsen aan de veranderingen in wetgeving en organisatie.

Zeist, 30 maart 2009

M. de Bruin
(voorzitter)

H. van Dun
(secretaris)

W. Janssen
(plv. voorzitter)

4.2 Reactie van het bestuur op de verklaring van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur bedankt het Verantwoordingsorgaan voor hun werkzaamheden, oordeel en advies.

Het bestuur zal het advies van het Verantwoordingsorgaan overnemen door verdere uitwerking van de organisatiestructuur.

Zeist, 31 maart 2009

Het bestuur

5. Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december

(na resultaat bestemming; in duizenden euro)

Activa	2008	2007
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
Zakelijke waarden	48.989	79.048
Vastrentende waarden	93.598	95.369
Derivaten	20.902	177
Overige beleggingen	15.704	331
	179.193	174.925
Beleggingen voor risico deelnemers [2]	8.372	10.105
Vorderingen en overlopende activa [3]	2.307	3.194
Liquide middelen [4]	13.087	2.380
	202.959	190.604

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2008	2007
Reserves [5]		
Extra reserve	578	22.422
Reserve algemene risico's	0	0
Beleggingsreserve	0	23.485
Bestemde reserve	745	623
	1.323	46.530
Technische voorzieningen [6]		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	172.600	129.665
Voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels	0	0
	172.600	129.665
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers [7]	8.372	10.105
Kortlopende schulden [8]	20.435	4.178
Overlopende passiva [9]	229	126
	202.959	190.604

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

5.2 Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2008	2007
Beleggingsopbrengsten voor risico fonds		
Directe beleggingsopbrengsten [10]	3.533	3.901
Indirecte beleggingsopbrengsten [11]	-7.893	-5.276
Kosten van vermogensbeheer [12]	-688	-875
	-5.048	-2.250
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers [13]	-2.893	-233
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [14]	9.084	9.690
Premiebijdragen voor risico deelnemers [15]	1.304	1.209
Saldo van overdrachten van rechten [16]	-406	-502
Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers [17]	-144	-554
Pensioenuitkeringen [18]	-5.078	-4.488
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [19]		
Toevoeging pensioenopbouw	-3.869	-6.606
Indexering en overige toeslagen	-1.823	-2.178
Benodigde interesttoevoeging	-6.184	-5.685
Pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	5.079	4.603
Wijziging marktrente	-36.023	13.557
Overige mutaties	-500	230
Mutatie waarde-overdrachten	411	529
Resultaat op kanssystemen	-26	268
	-42.935	4.718

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2008	2007
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen		
voor risico deelnemers [20]	1.733	-422
Herverzekering [21]	-126	-288
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [22]	-909	-884
Overige baten en lasten [23]	211	0
Saldo van baten en lasten	-45.207	5.996
Bestemming van het saldo		
Extra reserve	-21.844	9.247
Beleggingsreserve	-23.485	-3.874
Bestemde reserve	122	623
Reserve algemene risico's	0	0
	-45.207	5.996

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

5.3 Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2008	2007
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	9.248	9.545
Uitkeringen uit herverzekering	264	0
Overgenomen pensioenverplichtingen	383	432
Overige	211	0
	10.106	9.977
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen en afkopen	-3.362	-3.076
Loonheffing	-1.488	-1.240
Sociale premies en andere inhoudingen	-214	-148
Overgedragen pensioenverplichtingen	-786	-1.048
Premies herverzekering	-288	35
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-965	-792
Overige	6	-10
	-7.097	-6.279
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	4.182	2.791
Verkopen en aflossingen beleggingen	368.676	121.823
	372.858	124.614
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-364.191	-131.706
Kosten van vermogensbeheer	-969	-725
	-365.160	-132.431
Mutatie geldmiddelen	10.707	-4.119
Stand 1 januari	2.380	6.499
Stand 31 december	13.087	2.380

5.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving toegepast.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Waardering

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de ultimo jaar geldende koersen. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden, rekening houdend met eventuele dekkingstransacties, opgenomen in de staat van baten en lasten.

Participaties in beleggingsinstellingen

De ter beurse genoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde, gebaseerd op de marktwaarde van de onderliggende beleggingsparticipaties.

Zakelijke waarden

De zakelijke waarden zijn gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar.

Vastrentende waarden

Alle vastrentende beleggingen, obligaties en leningen op schuldbekentenis, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor de obligaties is dat de beurswaarde ultimo boekjaar en voor de leningen op schuldbekentenis is dat

de berekende reële waarde. Bij deze berekening worden alle toekomstige geldstromen contant gemaakt tegen de geldende marktprecentages.

Derivaten en overige beleggingen

De derivaten en overige beleggingen, waaronder begrepen valutatermijntransacties, swaps en geldmarktinstrumenten zijn gewaardeerd tegen de reële waarde ultimo boekjaar. Swaps worden gewaardeerd op basis van in de markt waarneembare informatie. Valutatermijntransacties en geldmarktinstrumenten worden gewaardeerd op basis van de intrinsieke waarde van de onderliggende producten.

Reserve algemene risico's

De reserve voor algemene risico's dient ter dekking van algemene risico's van het fonds en heeft een gewenst niveau van 4% van de aanwezige technische voorzieningen. Vanaf 2007 is deze reserve opgegaan in de extra reserve.

Beleggingsreserve

Deze reserve werd aangehouden om negatieve ontwikkelingen op de financiële markten op te kunnen vangen. In 2008 is deze reserve volledig afgeboekt ten gunste van de extra reserve.

Vereist eigen vermogen

Om aan negatieve ontwikkelingen op de financiële markten het hoofd te kunnen bieden, wordt gestreefd naar een niveau van het eigen vermogen op basis van de volgende formule, waarbij het uitgangspunt is dat het pensioenfonds over een eigen vermogen ter grootte van het vereist eigen vermogen beschikt:

$$\sqrt{(S_1^2 + S_2^2 + 2 * 0,5 * S_1 * S_2 + S_3^2 + S_4^2 + S_5^2 + S_6^2)}$$

De verschillende risicofactoren worden als volgt berekend:

S1: Renterisico

Het effect van de meest ongunstige wijziging van de rente (termijnstructuur) volgens de wettelijk voorgeschreven stijgings- en dalingsfactoren.

S2: Aandelen- en vastgoedrisico

De waarde van S2 is opgebouwd uit het effect van een daling van de waarde van de beleggingen in beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten en indirect vastgoed met 25%, in aandelen opkomende markten met 35%, in niet-beursgenoteerde aandelen met 30% en in direct vastgoed met 15%. De correlaties tussen de risicocategorieën die onderdeel uitmaken van het aandelen- en vastgoedrisico bedragen 0,75. Hiermee wordt aangegeven, dat de risico's niet onafhankelijk van elkaar optreden, maar een sterke positieve samenhang met elkaar vertonen.

S3: Valutarisico

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

S4: Grondstoffenrisico

Het effect van een daling van de waarde van de beleggingen in grondstoffen (commodities) met 30%.

S5: Kredietrisico

Het effect van een daling van de gewogen gemiddelde rentemarge (credit spread) met 40%.

S6: Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico wordt bepaald door het procesrisico, de onzekerheid in de sterftetrend (TSO) en de negatieve stochastische afwijkingen (NSA) volgens de volgende formule:

$$S_6 = \text{procesrisico} + \sqrt{\text{TSO}^2 + \text{NSA}^2}$$

Bestemde reserve

Deze reserve is bedoeld als egaliseringsreserve voor de lasten uit hoofde van de overgangsregeling in het reglement Flexibel Prepensioen en de overgangsbepaling in het pensioenreglement voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 (voorwaardelijke inkoop). Deze regelingen zijn van toepassing op deelnemers die op 31 maart 1999 reeds in dienst waren bij een aangesloten onderneming en dat onafgebroken blijven tot de pensioendatum doch uiterlijk tot 31 december 2020. De reserve wordt gevormd door een bijdrage van 3,4% van het salaris alsmede het verschil tussen enerzijds 3% van de salarissom van alle deelnemers en anderzijds de som van de reguliere stortingen op de pensioenspaarrekeningen van betrokkenen.

Verder wordt het behaalde fondsrendement bijgeschreven. Onttrokken worden de contante waarde van de aanvullende uitkeringen c.q. stortingen op de pensioenspaarrekeningen en van de pensioendoorbouw met betrekking tot de prepensioenuitkeringen die in het boekjaar ingaan en de betaalde premies voor de voortzetting van de zorgverzekering. Een negatieve reserve wordt op nul gesteld. Daarnaast wordt rekening gehouden met de contante waarde van de verwachte aanvullingen c.q. stortingen op de pensioenspaarrekeningen in het komende boekjaar en het bedrag waarmee vorig boekjaar rekening gehouden is.

Voorziening pensioenverplichtingen

Bij de berekening van de contante waarde van de opgebouwde toekomstige aanspraken per 31 december 2008 is uitgegaan van de volgende actuariële grondslagen:

Overlevingskansstelsel

De landelijke tafel AG prognosetafel 2005-2050 met per 31 december 2008 als starttafel 2006-2011 met een leeftijdsterugstelling van 1 jaar voor zowel mannen als vrouwen. Voor wezen worden de sterftekansen verwaarloosd.

Intrest

De rentetermijnstructuur per ultimo boekjaar, gepubliceerd door DNB.

Partnerfrequentie

Bij de berekeningen ten aanzien van het partnerpensioen worden de volgende partnerfrequenties aangenomen:

Mannen	Partnerfrequentie	Vrouwen	Partnerfrequentie
Leeftijd		Leeftijd	
Tot 18	0	Tot 18	0
18	0,0106	18	0,0530
25	0,5300	25	0,7950
30	0,7420	30	0,9010
35	0,9540	35	0,9010
50	0,9540	50	0,9010
64	0,9540	64	0,7526
Vanaf 65	1,0000	Vanaf 65	1,0000

Voor tussenliggende leeftijden wordt de frequentie bepaald door interpolatie. Op 65-jarige leeftijd wordt de

partnerfrequentie verondersteld gelijk aan 1 te zijn in verband met de mogelijkheid tot uitruil. Na 65-jarige leeftijd wordt de voorziening vastgesteld aan de hand van het bepaalde partnersysteem.

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld (vrouw jonger).

Vaststelling leeftijd

De leeftijden voor de berekening van de voorziening worden in maanden nauwkeurig bepaald.

Uitkeringen

Aangenomen wordt dat de pensioenuitkeringen continu (zullen) plaatsvinden. In de praktijk wordt in maandelijke termijnen achteraf uitgekeerd. Het wezenpensioen wordt verondersteld te worden uitgekeerd tot aan de 27-jarige leeftijd.

Kosten

In verband met toekomstige uitkerings- en administratiekosten wordt een opslag van 2% gelegd op de netto voorziening.

Methoden van reserveberekening

Bij de reservering van de in uitzicht gestelde pensioenen wordt ervan uitgegaan dat per de balansdatum alle aan de verstreken diensttijd (dit is inclusief extra jaren uit waardeoverdrachten, vrijwillig ingekochte ouderdomspensioenjaren en eventuele garantiejaren) toe te rekenen pensioenaanspraken zijn ingekocht.

De voorziening pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van deze per de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de contante waarde van de ingegane pensioenen.

Bij de (gedeeltelijke) arbeidsongeschikte deelnemers (dit zijn deelnemers met ingegane WAO- of WIA-uitkeringen) wordt voor de invaliditeitspensioenen (WAO-hiaat-, WAO-excedentuitkeringen en WIA-excedentuitkeringen) en de toekomstige opbouw van de pensioenen uit hoofde van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid bij de bepaling

van contante waarde van deze verplichtingen verondersteld geen revalidatie plaats te vinden.

Het prepensioen bestaat uit twee delen, een verplicht deel (het flexibel prepensioen) en een vrijwillig deel (vrijwillige bijspaarregeling). De richtprepensioenleeftijd is leeftijd 60 jaar.

Het flexibel prepensioen wordt opgebouwd volgens het Reglement Flexibel Prepensioen van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland via een beschikbare-premieregeling. Op basis van de rendementontwikkelingen op het totale beleggingsdepot ten behoeve van de prepensioenregeling en de jaarlijks ingelede premies wordt het pensioenvermogen voor het prepensioen bepaald. Op de prepensioendatum wordt het pensioenvermogen aangewend voor de verzekering van een direct ingaand prepensioen.

Voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels

Aan de voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels werd jaarlijks 0,2% van de voorziening pensioenverplichtingen toegevoegd totdat een maximum van 1% was bereikt. Ultimo 2006 bedroeg deze voorziening 0,8% van de voorziening pensioenverplichtingen. Deze voorziening werd gevormd voor de toekomstige omrekening van de voorziening pensioenverplichtingen naar nieuwe sterftegrondslagen, maar is als gevolg van de stelselwijziging per 1 januari 2007 vrijgevallen.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de zakelijke waarden wordt hieronder verstaan het bruto-dividend, voor aftrek van dividendbelasting, verminderd met de kosten. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder deze post worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde koersverschillen bij verkopen van aandelen, converteerbare obligaties en obligaties;
- gerealiseerde koersverschillen bij (af)lossing van leningen op schuldbekentenis en obligaties;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen met betrekking tot zakelijke waarden, vastrentende waarden, deposito's, valutatermijntransacties en bankrekeningen in buitenlandse valuta;
- niet-gerealiseerde koers- en valutaverschillen inzake aandelen, converteerbare obligaties, obligaties en leningen op schuldbekentenis.

5.5 Financiële risico's

De activiteiten van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland brengen financiële risico's van verscheidene aard met zich mee. Deze risico's vertonen in het algemeen een samenhang met de post pensioenverplichtingen voor eigen rekening. De toereikendheid voor de dekking van de pensioenverplichtingen is afhankelijk van de mate waarin de werkelijke ontwikkelingen van het verzekerdenbestand aansluiten op de uitgangspunten die de basis vormen van de actuariële bepaling van deze post. Deze afwijkingen kunnen worden ingedeeld in de volgende drie categorieën:

- technisch resultaat;
- kostenresultaat;
- beleggingsresultaat.

Technisch resultaat

Het technisch resultaat is het verschil in sterfte, leeftijdsverwachting, partnerkeuze, et cetera, ten opzichte van de uitgangspunten. De bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen gekozen prudente uitgangspunten zijn weergegeven in de toelichting bij deze post. De technische resultaten worden in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten verder uitgewerkt. De actuaire toetst op basis van statistische methoden de uitgangspunten en de voorziening op toereikendheid. De verklaring van de actuaire is toegevoegd onder de overige gegevens.

Kostenresultaat

Het kostenresultaat betreft het verschil tussen kostenopslagen in de premie en de daadwerkelijke kosten van het pensioenfonds. Het kostenresultaat wordt in de toelichting uitgewerkt.

Beleggingsresultaat

Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland heeft in 2008 gekozen voor een andere inrichting en uitvoering van vermogensbeheer. Het vermogensbeheer is in 2008 tot eind oktober uitgevoerd door een viertal vermogenbeheerders. Vanaf 1 november werkt het fonds samen met een fiduciair vermogensbeheerder, Mn-Services uit Rijswijk. De belangrijkste taken van een fiduciair manager is risicobeheer, advies, coördinatie van- en beleggingen en rapportage.

Vanaf 1 november wordt het vermogen beheerd door een drietal vermogensbeheerders: Mn-Services, Barclays en Aberdeen. Het risicobeleid voor vermogensbeheer is vastgelegd in het beleggingsplan met het fonds. Per beleggingscategorie en vermogensbeheerders zijn vermogensbeheerovereenkomsten gesloten, waarin beleggingsrestricties zijn uitgewerkt. De vermogensbeheerders bewaken middels hun risicomanagementsysteem de beleggingsportefeuille zodat deze steeds voldoet aan bedoelde beperkingen. Daarnaast heeft de fiduciair manager een rol in het monitoren van de kwaliteit van uitvoering van alle beleggingen.

Het bestuur van de stichting toetst op basis van de rapportages van de fiduciair manager en/of de individuele vermogenbeheerders of voldaan wordt aan de overeengekomen beleggingsrestricties. Het bestuur bewaakt tevens het voldoen aan wet- en regelgeving.

De beleggingsrisico's bestaan voornamelijk uit koersrisico, renterisico, kredietrisico en valutarisico. Het door het bestuur van de stichting gevoerde beleid ten aanzien van deze risico's wordt hierna verder uiteengezet.

Koersrisico

De waarde van de beleggingen fluctueert met de koerswijzingen van de effecten waarin wordt belegd. Dit risico neemt toe bij een beperking van de spreiding van effecten in de portefeuille.

De risico's kunnen verder toenemen wanneer gebruik gemaakt wordt van geschreven optieposities, indien belegd wordt met geleend geld of indien waardepapieren worden verkocht die het fonds niet bezit (short selling).

Het beleggingsbeleid van de stichting sluit het beleggen met geleend geld in principe uit evenals het verkopen van waardepapieren die de stichting niet bezit. Evenmin staat het beleggingsbeleid het schrijven van opties toe, tenzij het call opties betreft en deze gedekt worden door onderliggende activa.

De samenstelling van de beleggingen is weergegeven in de toelichting op de balans.

Renterisico

De waarde van de beleggingen in vastrentende waarden kan fluctueren als gevolg van de verandering in markrentes. In dit verband wordt de duration van de portefeuille gestuurd.

Kredietrisico

Dit risico wordt ook wel aangeduid als debiteurenrisico. De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt ondermeer beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de effectenuitgevende instellingen. Met name de door beleggers gemaakte inschatting van de waarschijnlijkheid van het tijdig voldoen van renten en aflossingsverplichtingen door de debiteur is hierbij bepalend.

Ter beperking van het kredietrisico gelden binnen het fonds restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met beperking tot geografische spreiding, verdeling over verschillende debiteurencategorieën, de minimale kwaliteit van de debiteur ('rating') en voor de omvang van de beleggingen per debiteur.

Valutarisico

De waarde van beleggingen in aandelen en vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden.

5.6 Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2007	Aankopen/ verstrekkingen	Verkopen/ uitlotingen/ (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2008
Zakelijke waarden:						
Aandelenfondsen emerging markets	0	4.890	0	0	-467	4.423
Aandelenbeleggingsfondsen	79.048	34.664	-39.426	-9.677	-20.043	44.566
	79.048	39.554	-39.426	-9.677	-20.510	48.989
Vastrentende waarden:						
Staatsobligaties	44.480	76.281	-93.816	966	1.797	29.708
Index linked obligaties	0	816	-716	-100	0	0
Vastrentende beleggingsfondsen	18.009	57.259	-17.701	-1.089	-1.312	55.166
Credits	19.154	2.112	-11.072	-419	-1.051	8.724
Deposito's	12.200	61.770	-73.970	0	0	0
Kortlopende vorderingen op banken	1.526 *	53.270	-73.883	-93	-13	-19.193
	95.369	251.508	-271.158	-735	-579	74.405
Derivaten:						
Futures	0	414	-220	-194	-108	-108
Swaps	-2.672	363	-667	288	21.355	18.667
Valutatermijncontracten	177	0	-263 **	263	2.058	2.235
	-2.495	777	-1.150	357	23.305	20.794
Overige beleggingen:						
Geldmarktinstrumenten	331 *	72.352	-56.932	-41	-6	15.704
	331	72.352	-56.932	-41	-6	15.704
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	172.253	364.191	-368.666	-10.096	2.210	159.892
Waarvan onder de passiva gepresenteerd						
Vastrentende waarden	0					19.193
Derivaten	2.672					108
	2.672					19.301
Beleggingen aan activa-zijde balans	174.925					179.193

*) Op 1 januari 2008 heeft er een gedeeltelijke reclassificatie plaatsgevonden van de beleggingen ultimo 2007 vermeld onder Geldmarktinstrumenten (€ 1.857) naar Kortlopende vorderingen op banken voor een bedrag van € 1.526.

**) De aan- en verkopen zijn gesaldeerd weergegeven.

Ter afdekking van de valutarisico's op de effectenportefeuille zijn er door de vermogensbeheerders valuta-termijntransacties gesloten, die niet uit de balans blijken. Het gaat om contracten voor de afdekking van de US Dollar, het Britse Pond, de Australische Dollar, de Nieuw-Zeeland Dollar, de Noorse Kroon en de Japanse Yen, in totaal voor een nominaal bedrag ad € 75,4 miljoen (te betalen en € 77,6 miljoen te ontvangen).

Bedrag x € 1 miljoen	Einddatum contract
8,4	5-2-2009
67,0	30-12-2009

Het ongerealiseerde resultaat per balansdatum, berekend tegen de ultimo van het jaar geldende valutakoersen ad € 2,235 miljoen staat hierboven vermeld in het verloop van de valutatermijncontracten.

Tevens dekt het pensioenfonds middels renteswaps het renterisico gedeeltelijk af. De notional van de renteswaps bedraagt € 155,339 miljoen.

Het pensioenfonds belegt niet in premiebijdragende ondernemingen.

[2] Beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingen zijn volledig bij ABN AMRO ondergebracht, waarbij de deelnemers belegd hebben in diverse beleggingsfondsen.

Indirecte beleggingen in vastgoed
Aandelen
Vastrentende waarden
Overig (Liquiditeiten)

	2008	2007
	670	404
	4.728	3.867
	1.774	3.298
	1.200	2.536
Stand per 31 december	8.372	10.105
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Lopende intrest		
Vastrentende waarden	841	1.378
Derivaten	1.125	1.262
Overige beleggingen	44	0
Banken en deposito's	38	73
	2.048	2.713

		2008	2007
	Overige vorderingen		
	Dividendbelasting	95	81
	Verkoop beleggingen	15	207
	R/c ondernemingen	0	18
	Overige vorderingen	5	18
		115	324
	Overlopende activa		
	Vooruitbetaalde uitgaande waardeoverdrachten	144	157
		2.307	3.194
[4]	Liquide middelen		
	Depotbanken	10.159	1.383
	ING Bank ¹⁾	2.928	997
		13.087	2.380
	Totaal activa	202.959	190.604
Passiva			
[5]	Reserves		
	Extra reserve		
	Stand per 1 januari	22.422	8.291
	Bij: cumulatief effect 1 januari i.v.m. de overgang van 4% naar rentetermijnstructuur	0	5.705
	Af: cumulatief effect 1 januari i.v.m. de overgang op de prognosetafels en de vrijval voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels	0	-6.550
	Af/bij: mutatie uit bestemming saldo	-21.844	9.247
	Bij: uit reserve algemene risico's	0	5.729
	Stand per 31 december	578	22.422
	Reserve algemene risico's		
	Stand per 1 januari	0	5.729
	Af: naar extra reserve	0	-5.729
	Stand per 31 december	0	0

1) Zijnde liquide middelen ter vrije beschikking van het fonds.

	2008		2007	
Beleggingsreserve				
Stand per 1 januari	23.485		27.359	
Af: mutatie uit bestemming saldo	-23.485		-3.874	
Stand per 31 december	0		23.485	
Bestemde reserve				
Stand per 1 januari	623		0	
Ingelegde premie	1.946		1.893	
Aanvulling ingegane reguliere prepensioenen	-67		-546	
Aanvulling ingegane prepensioenen Sociaal Plannen	0		-211	
Rendement	-79		11	
Premie ZVW / ZKV	-80		-59	
Pensioendoorbouw	-276		-633	
Vrijval verwachte aanvulling huidig boekjaar	89		227	
Verwachte aanvulling volgend boekjaar	-1.411		-89	
Af: overboeking naar beleggingsreserve	0		-84	
Correctie	0		114	
Stand per 31 december	745		623	
Totaal reserves	1.323		46.530	
Het aanwezig eigen vermogen en aanwezige dekkingsgraad bedragen:	1.323	100,8%	46.530	135,9%
Het minimaal vereist eigen vermogen en de hierbij horende minimaal benodigde dekkingsgraad bedraagt:	7.046	104,1%	6.483	105,0%
Het vereist eigen vermogen en de hierbij horende benodigde dekkingsgraad bedraagt:	32.841	119,0%	23.485	118,1%
De dekkingsgraad is vastgesteld als het Totaal Vermogen (Reserves + Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds) gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.				
De berekening is als volgt:				
(1.323 + 172.600) / 172.600 x 100% = 100,8%				

.Het vereist eigen vermogen bestaat uit de volgende risicocategorieën:

	2008	2007
Renterisico (S1)	12.467	8.246
Zakelijke waarden risico (S2)	23.859	17.058
Valutarisico (S3)	–	5.713
Grondstoffenrisico (S4)	–	–
Kredietrisico (S5)	2.906	155
Verzekeringstechnisch risico (S6)	6.923	4.391
Totaal risico o.b.v. wortelformule	32.841	23.485

Per 31 december 2008 voldoet het fonds niet aan de wettelijke normen met betrekking tot het vereist eigen vermogen. Door het bestuur is hiervan melding gemaakt bij de toezichthouder DNB en er is een korte- en lange termijnherstelplan ingediend. Hieruit blijkt dat het bestuur verwacht dat, gegeven de uitgangspunten, binnen de gestelde termijn van vijf jaar (31 december 2013) wordt voldaan aan de eisen van het minimaal vereist eigen vermogen.

[6] Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Stand per 1 januari	129.665	132.478
Af: cumulatief effect 1 januari i.v.m. de overgang van 4% naar rentetermijnstructuur	0	-5.705
Bij: effect overgang op de prognosetafels a.g.v. de stelselwijziging per 1 januari	0	7.610
Bij: mutatie ten laste van staat van baten en lasten	42.935	-4.718

Stand per 31 december	172.600	129.665
-----------------------	---------	---------

Voorziening toekomstige aanpassing sterftetafels

Stand per 1 januari	0	1.060
Af: vrijval a.g.v. de stelselwijziging per 1 januari	0	-1.060

Stand per 31 december	0	0
-----------------------	---	---

Totaal technische voorzieningen	172.600	129.665
--	----------------	----------------

		2008	2007
[7] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers			
	Stand per 1 januari	10.105	9.683
	Stortingen t.b.v. deelnemers	1.304	1.209
	Onttrekkingen deelnemers	-144	-554
	Rendement	-2.893	-233
Stand per 31 december		8.372	10.105
[8] Kortlopende schulden			
	Verplichtingen uit handen van verkregen onderpand ¹⁾	19.193	0
	Derivaten met negatieve marktwaardering	108	2.673
	Aankoop beleggingen	31	207
	Herverzekeraar	425	323
	R/c ondernemingen	58	0
	Vooruitontvangen premie Sociaal Plan Tilburg	0	32
	Te betalen loonheffing	119	106
	Sociale lasten	18	14
	Te betalen uitkeringen	0	3
	Accountant	25	23
	Actuaris	88	85
	Administrateur	21	85
	ALM-studie plus continuïteitsanalyse	0	23
	Vermogensbeheerders en beleggingsadministratie	281	562
	Overige kosten	68	43
		20.435	4.178
[9] Overlopende passiva			
	Vooruitontvangen waardeoverdrachten	110	76
	Vooruitontvangen FVP-bijdragen	9	0
	Vooruitontvangen inkoopsommen	110	0
	Onttrokken spaarkapitalen in 2008 als uitgaande WO	0	40
	Uit te betalen uitgaande waardeoverdrachten	0	10
		229	126
Totaal passiva		202.959	190.604

1) Het verkregen onderpand op swaptransacties wordt aan de debetzijde van de balans verantwoord onder geldmarktinstrumenten en liquide middelen. Dientengevolge staat een bedrag van 19.193 niet ter vrije beschikking van het fonds.

5.7 Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland hebben in 2008 geen bezoldiging ontvangen.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2008 had Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland geen personeel in dienst.

Baten en lasten		2008	2007
Beleggingsopbrengsten voor risico fonds			
[[10]	Directe beleggingsopbrengsten		
	Zakelijke waarden	43	13
	Vastrentende waarden	2.749	3.182
	Derivaten	-509	-53
	Overige beleggingen	148	51
	Deposito's	515	200
	Liquide middelen	596	520
	FVP-bijdragen	1	1
	Waardeoverdrachten	-10	-13
		3.533	3.901
[11]	Indirecte beleggingsopbrengsten		
	Gerealiseerde koersverschillen:		
	– Zakelijke waarden:		
	• Aandelen (Emerging Markets)	0	0
	• Aandelenbeleggingsfondsen	-9.677	0
	– Vastrentende waarden:		
	• Staatsobligaties	966	-590
	• Index linked obligaties	-100	-74
	• Vastrentende beleggingsfondsen	-1.089	-128
	• Credits	-419	-31
	• Kortlopende vorderingen op banken	-93	0

	2008	2007
– Derivaten:		
• Obligatie-opties	0	-88
• Futures	-194	0
• Swaps	288	0
• Valutatermijncontracten	263	-279
– Overige beleggingen:		
• Geldmarktinstrumenten	-41	-6
• Liquide middelen	0	10
Niet-gerealiseerde koersverschillen:		
– Zakelijke waarden:		
• Aandelen (Emerging Markets)	-467	0
• Aandelenbeleggingsfondsen	-20.043	-112
– Vastrentende waarden:		
• Staatsobligaties	1.797	-624
• Index linked obligaties	0	0
• Vastrentende beleggingsfondsen	-1.312	-202
• Credits	-1.051	-402
• Kortlopende vorderingen op banken	-13	0
– Derivaten:		
• Futures	-108	0
• Swaps	21.355	-2.935
• Valutatermijncontracten	2.058	177
– Overige beleggingen:		
• Geldmarktinstrumenten	-6	7
• Liquide middelen	-7	1
	-7.893	-5.276
[12] Kosten van vermogensbeheer		
Bewaarloon effecten	-9	-10
Beheerloon	-679	-865
	-688	-875
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfondsen	-5.048	-2.250

		2008	2007
[13]	Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers		
	Directe beleggingsopbrengsten	3	56
	Indirecte beleggingsopbrengsten	-2.896	-289
		-2.893	-233
[14]	Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
	Premies werkgevers	6.881	6.293
	Premies prepensioen	1.914	1.890
	Premies WIA-hiaat	34	32
	Inkoopsommen	208	1.433
	FVP-bijdragen	47	42
		9.084	9.690
[15]	Premiebijdragen voor risico deelnemers		
	Premiestortingen naar ABN AMRO Pension Services	1.304	1.209
	<i>De feitelijke premie bedraagt :</i>	10.388	10.899
	<i>De kostendekkende premie bedraagt:</i>	7.143	10.297
	<i>De gedempte premie bedraagt:</i>	7.975	10.356
	De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
	– Actuarieel benodigd	5.487	7.973
	– Opslag in stand houden vereist vermogen	771	1.400
	– Opslag voor uitvoeringskosten	885	924
	– Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
		7.143	10.297
	De gedempte premie is als volgt samengesteld:		
	– Actuarieel benodigd	6.178	8.021
	– Opslag in stand houden vereist vermogen	898	1.411
	– Opslag voor uitvoeringskosten	899	924
	– Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
		7.975	10.356
	<i>Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of toeslagen</i>		
	<i>In beide boekjaren zijn geen kortingen verstrekt.</i>		

		2008	2007
[16]	Saldo van overdrachten van rechten		
	Overgenomen pensioenverplichtingen	389	393
	Overgedragen pensioenverplichtingen	-795	-895
		-406	-502
[17]	Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers	-144	-554
[18]	Pensioenuitkeringen		
	Ouderdomspensioen	-2.181	-1.846
	Invaliditeitspensioen	0	0
	Weduwepensioen	-466	-415
	Wezenpensioen	-30	-21
	Prepensioen	-2.157	-2.008
	Vergoeding ZVW prepensioen	-67	-22
	AO-hiaat uitkering	-163	-174
	Afkoopsommen	-14	-2
		-5.078	-4.488
[19]	Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
	Toevoeging pensioenopbouw	-3.869	-6.606
	Indexering en overige toeslagen	-1.823	-2.178
	Benodigde intresttoevoeging ¹⁾	-6.184	-5.685
	Pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	5.079	4.603
	Wijziging marktrente	-36.023	13.557
	Overige mutaties	-500	230
	Mutatie waarde-overdrachten	411	529
	Resultaat op kanssystemen	-26	268
		-42.935	4.718
[20]	Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	1.733	-422

1) Gebaseerd op de 1-jaars-rente (2008: 4,696%; 2007: 4,066%).

		2008	2007
[21]	Herverzekering		
	Premies		
	Risicopremies	-390	-288
	Uitkeringen uit herverzekering		
	Overlijden	264	0
		-126	-288
[22]	Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
	Administratie	-433	-389
	Administratie herverzekeraar	-35	-35
	Accountantskosten controle jaarrekening	-33	-24
	Actuaris	-149	-170
	Advieskosten	-8	-23
	Visitatiecommissie	-30	0
	Sponsor	-99	-185
	De Nederlandsche Bank	-13	-13
	Contributie Opf	-4	-3
	Overige kosten	-105	-42
		-909	-884
[23]	Overige baten en lasten		
	Ontvangsten van Nationale Nederlanden, FVP en Delta Lloyd	211 ¹⁾	0
		211	0
	Totaal resultaat	-45.207	5.996

1) Dit bestaat uit de volgende componenten:

- in 2008 ontvangen afrekeningen Nationale Nederlanden voor 9 personen die in het verleden middels een Sociaal Plan door het pensioenfonds zijn afgefinancierd: 115;
- in 2008 ontvangen FVP-bijdragen voor 3 personen die in het verleden middels een Sociaal Plan door het pensioenfonds zijn afgefinancierd: 23;
- in 2008 in de baten vrijgevallen bedrag van een in 2005 ontvangen waardeoverdracht van Delta Lloyd, die reeds in 2001 door Nationale Nederlanden met het pensioenfonds is verrekend: 73.

	2008	2007
Actuariële analyse van het resultaat		
Resultaat op:		
– Wijziging rentetermijnstructuur	-36.023	13.557
– Premie	4.016	2.002
– Toeslagverlening	-1.823	-2.178
– Beleggingsopbrengsten	-11.232	-7.935
– Kosten	0	0
– Uitkeringen	-99	25
– Kanssystemen	318	268
– Waardeoverdrachten	5	27
– Overige (incidentele) mutaties technische voorz.	-580	230
– Andere oorzaken	211	0
Resultaat	-45.207	5.996

Zeist, 13 mei 2009

Het bestuur



H. van der Zee
voorzitter



R. van Eldijk
secretaris

6. Overige gegevens

6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

- Tot de ontstelenis van het bestuur is de voorzitter van het bestuur, Rob Oosterveld op 16 maart 2009 overleden. Rob Oosterveld was voorzitter van het pensioenfonds vanaf 2003. Het pensioenfonds heeft onder leiding van Rob Oosterveld een krachtige ontwikkeling doorgemaakt, waarvoor zijn mede bestuursleden hem zeer erkentelijk zijn.
- In februari 2009 is Harold van der Zee benoemd door het bestuur tot voorzitter a.i. in verband met de afwezigheid van de voorzitter Rob Oosterveld. Op 7 april 2009 is Harold van der Zee benoemd tot voorzitter van het fonds.
- Op 9 maart 2009 is Paul van den Berg als bestuurslid namens de gepensioneerden om persoonlijke reden afgetreden. In 2009 zullen nieuwe verkiezingen worden gehouden, conform het schema, voor een nieuw bestuurslid namens de gepensioneerden. In de tussentijd zal Jelle Veenendaal, de derde kandidaat tijdens de verkiezingen in 2006, de gepensioneerden in het bestuur vertegenwoordigen.
- Per 1 januari 2009 is er een nieuwe uitvoeringsovereenkomst van kracht. De belangrijkste wijzigingen in de nieuwe uitvoeringsovereenkomst is wijziging van het premieniveau voor de basisregeling (13,8% versus 13,0%) en aanpassing van het premiebeleid. Het bestuur kan vanaf 1 januari 2009 besluiten tot premieverhoging van 0% tot maximaal 2% (per jaar) indien de dekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan de buffergrens (119% ultimo 2008). Het indexatiebeleid is ongewijzigd gebleven.
- In januari en februari 2009 is de financiële positie van het pensioenfonds licht verslechterd (voorlopige dekkingsgraad eind februari 2009: 94,5%) door dalende aandelenmarkten en dalende rente, waardoor de verplichtingen over deze twee maanden toenamen.
- In februari 2009 heeft het bestuur conform de aanwijzingen van DNB en het indexatiebeleid besloten de indexatiecompensatie voor alle deelnemers per 1 januari 2009 op nul te stellen.
- In maart 2009 heeft het bestuur een korte-termijn herstelplan en een lange-termijn herstelplan goedgekeurd. De mate waarin het fonds op jaarbasis de dekkingsgraad door premie en beleggingsrendement kan opvoeren bedraagt circa 4%-punt dekkingsgraad (indien er geen indexatiecompensatie wordt toegekend). Daarmee zijn de sturingsmiddelen relatief sterk. In eind 2009 zou de dekkingsgraad uitkomen op 104,7%. In het herstelplan heeft het bestuur gekozen voor handhaving van de basispremie van 13,8% en het drie jaar overslaan van indexatiecompensatie. Het herstelplan dient nog goedgekeurd te worden door de toezichthouder DNB. Afhankelijk van ontwikkelingen van de financiële positie van het fonds kan het bestuur besluiten tot aanvullende maatregelen in aanvulling op het herstelplan, zoals premieverhoging.
- In februari 2009 heeft het bestuur besloten het besluit om verzoek van bijstorting door de werkgever uit te stellen tot in de tweede jaarhelft van 2009.

6.2 Financiering

1. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de basispensioenregeling voor 55-plussers en het gedeelte van de pensioenregeling voor 55-minners dat betrekking heeft op een uitkeringsovereenkomst, wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten.
 - a. Vanaf 1 januari 2006 bedraagt de bijdrage voor elke deelnemer 13% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
 - b. Voor ieder volgend jaar is de bijdrage afhankelijk van de geschatte dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar, zijnde het quotiënt van de marktwaarde van de beleggingen verminderd met de kortlopende schulden enerzijds en de voorziening pensioenverplichtingen, berekend volgens de grondslagen van de Stichting, zoals vastgelegd in de ABTN, anderzijds.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad lager is dan 105% stort de werkgever binnen een jaar bij tot 105%;
 - Indien de geschatte dekkingsgraad beneden 110% ligt wordt de premie het volgende jaar 1%-punt hoger;
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 20%-punt boven de vereiste dekkingsgraad ligt die door de actuaris gehanteerd wordt in de toereikendheidstoets, wordt de premie het volgende jaar 1%-punt lager;
 - Indien de geschatte dekkingsgraad boven de premiekortingsgrens ligt zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, kan de vennootschap het bestuur van de Stichting verzoeken een korting op de kostendekkende premie te verlenen;
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 30%-punt boven de vereiste dekkingsgraad ligt die door de actuaris gehanteerd wordt in de toereikendheidstoets, rekening houdend met de premierestitutiegrens zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, kan de vennootschap verzoeken het bedrag boven deze grens te restitueren;
 - Voorwaarde is dat bij een dekkingsgraad onder de premiekortingsgrens, de bijdrage altijd minimaal gelijk is aan de kostendekkende premie;
 - c. Indien in de loop van het jaar blijkt dat de premie op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar afwijkt van de premie die is vastgesteld op basis van de geschatte dekkingsgraad per dezelfde datum, wordt de premie voor het lopende jaar alsnog vastgesteld op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar;
 - Indien in de loop van het jaar blijkt dat de geschatte dekkingsgraad op enig moment in het jaar lager is dan 105%, zal op dat moment bekeken worden of aanpassing van de bijdrage noodzakelijk is.
 - c. Deze methodiek wordt iedere 3 jaar door de vennootschap en de stichting gezamenlijk geëvalueerd, te beginnen met de bijdrage voor 2009. Indien in een situatie van een eventueel herstelplan blijkt dat op basis van deze methodiek het beoogde doel uit het herstelplan niet bereikt kan worden, is het mogelijk deze methodiek ter discussie te stellen.
2. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de flexibele prepensioenregeling voor 55-plussers bedraagt 3% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in het bijbehorende reglement. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor het gedeelte van de pensioenregeling 55-minners dat betrekking heeft op een premieovereenkomst, is gelijk aan de leeftijdsafhankelijk percentage van de pensioengrondslag plus een vast bedrag conform de staffel uit het desbetreffende pensioenreglement.
 3. Daarnaast betaalt de vennootschap een zodanige additionele bijdrage voor uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals opgenomen in de reglementen en vastgelegd in de geldende met de vakverenigingen overeengekomen collectieve arbeidsovereenkomst. Voor 2008 bedraagt deze additionele bijdrage voor iedere deelnemer 6,4% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen, verminderd met de bijdrage zoals gedefinieerd onder punt 2. De additionele bijdrage wordt eens per vijf jaar getoetst. Indien blijkt dat de bijdrage niet toereikend is, zal de vennootschap in overleg treden met de vakverenigingen om tot nadere afspraken te komen.
 4. De vennootschap is de onder punt 1 t/m 3 bedoelde premie verschuldigd aan de Stichting.

6.3 Resultaatbestemming

Bepalingen omtrent de resultaatbestemming

De jaarresultaten dienen te worden toegevoegd aan de extra reserve, de beleggingsreserve en de bestemde reserve.

Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2008 als volgt te verdelen:

	2008
Extra reserve	-21.844
Beleggingsreserve	-23.485
Bestemde reserve	122
Reserve algemene risico's	0
	-45.207

6.4 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene te Zeist is aan Hewitt Associates B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2008.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen zal kunnen nakomen.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Met inachtneming van het voorafgaande en het navolgende verklaar ik dat naar mijn overtuiging is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort. Het pensioenfonds heeft tijdig een herstelplan ingediend en is in afwachting van instemming van De Nederlandsche Bank.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene is naar mijn mening onvoldoende, vanwege een dekkingstekort. Daarbij is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, in aanmerking nemend het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meegedeeld en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria.

Amsterdam, 13 mei 2009

Dr. B.J. Wijers
verbonden aan Hewitt Associates B.V.

Aan het bestuur van
Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland

6.5 Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 31 tot en met 54 opgenomen jaarrekening 2008 van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland te Zeist bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die de reserves en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van reserves, baten en lasten, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen

zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van reserves en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland per 31 december 2008 en van het saldo van baten en lasten over 2008 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 13 mei 2009

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Origineel getekend door drs. F.J. van Groenestein RA

7. Bijlagen

7.1 Beleggingsoverzicht

(in duizenden euro)

Overzicht belegd vermogen	2008			2007		
	€	%	Norm	€	%	Norm
Zakelijke waarden:						
Aandelenfondsen emerging markets	4.423	2,5%		0	0,0%	
Aandelenbeleggingsfondsen	44.566	25,6%		79.048	44,9%	
	48.989	28,0%	50,0%	79.048	44,9%	40,0%
Vastrentende waarden:						
Staatsobligaties	29.708	17,1%		44.480	25,2%	
Index linked obligaties	0	0,0%		0	0,0%	
Vastrentende beleggingsfondsen	55.166	31,7%		18.009	10,2%	
Credits	8.724	5,0%		19.154	10,9%	
Deposito's	0	0,0%		12.200	6,9%	
Kortlopende vorderingen op banken	-19.193	-11,0%		1.526	0,9%	
Lopende intrest	841	0,5%		1.378	0,8%	
	75.246	43,0%	50,0%	96.747	54,6%	60,0%
Derivaten:						
Futures	-108	-0,1%		0	0,0%	
Swaps	18.667	10,7%		-2.672	-1,5%	
Valutatermijncontracten	2.235	1,3%		177	0,1%	
Lopende intrest	1.125	0,6%		1.262	0,7%	
	21.919	12,6%	0,0%	-1.233	-0,7%	0,0%
Overige beleggingen en liquide middelen:						
Geldmarktinstrumenten	15.704	9,0%		331	0,2%	
Banken	13.087	7,5%		2.380	1,4%	
Lopende bankintrest	82	0,0%		73	0,0%	
	28.873	16,6%	0,0%	2.784	1,6%	0,0%
Overige kortlopende vorderingen minus schulden:						
Vorderingen en overlopende activa	259	0,1%		481	0,3%	
Kortlopende schulden	-1.134	-0,7%		-1.506	-0,9%	
Overlopende passiva	-229	-0,1%		-126	-0,1%	
	-1.104	-0,6%	0,0%	-1.151	-0,7%	0,0%
Totaal	173.923	100,0%	100,0%	176.195	100,0%	100,0%

7.2 Verzekerdenbestand

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2007	1.292	1.196	338	2.826
Eliminatie dubbeltellingen pakketten	-27	-104	-4	-135
Gecorrigeerde unieke beginstand 2008	1.265	1.092	334	2.691
Mutaties door:				
– Nieuwe toetredingen	108			108
– Ontslag met premievrije aanspraak	-75	75		0
– Waarde-overdracht	0	-22		-22
– Ingang pensioen	-8	-11	34	15
– Overlijden	-2	-4	-4	-10
– Afkoop	0	0	-4	-4
– Andere oorzaken	2	-10	0	-8
Mutaties per saldo	25	28	26	79
Stand per 31 december 2008	1.290 *	1.120	360	2.770

*) Waarvan 120 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling.

Specificatie pensioengerechtigden	2008	2007
Ouderdomspensioen	242	232
Partnerpensioen	97	89
Wezenpensioen	21	17
Totaal	360	338

7.3 Begrippenlijst

Aandelen

Bewijzen van deelneming in het vermogen van een onderneming. De bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Accounting standaarden

Centrale afspraken, gemaakt door de beroepsgroep van accountants, over de wijze waarop het jaarverslag van een onderneming wordt ingericht met gebruikmaking van uniforme waarderingsmethoden en begrippen. Deze afspraken moeten er toe leiden dat de jaarverslagen beter met elkaar kunnen worden vergeleken.

Actuaris

Een wiskundige gespecialiseerd in levensverzekeringen, die berekent onder meer de voorziening pensioenverplichtingen van het fonds en adviseert het fonds over het te voeren pensioenbeleid.

Actuariële methoden

Methoden om met behulp van actuariële grondslagen de contante waarde te berekenen van een reeks toekomstige uitkeringen of bijdragen.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de marktrente; de kansstelsels: sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuele waarde

De actuele waarde is voor beleggingen waarvoor dagelijks openbare prijzen worden vastgesteld, zoals aandelen en obligaties, de beurswaarde. Voor andere vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen en hypotheekleningen, wordt de actuele waarde benaderd als de contante waarde van de toekomstige nettokasstroom. Als actuele waarde van de beleggingen in vastgoedfondsen wordt de intrinsieke waarde gehanteerd.

Autoriteit Financiële Markten

De toezichthouder die toeziet op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, dus ook pensioenfondsen.

Algemene nabestaandenwet

De Anw vervangt met ingang van 1 juli 1996 de Algemene Weduwen- en Wezenwet. De volgende groepen hebben recht op een Anw-uitkering bij overlijden van de echtgeno(o)t(e) of partner:

- nabestaanden geboren vóór 1 januari 1950;
- nabestaanden die ongehuwde kinderen jonger dan 18 jaar verzorgen;
- nabestaanden die voor ten minste 45% arbeidsongeschikt zijn.

De netto Anw-uitkering bedraagt maximaal 70% van het netto minimumloon en is afhankelijk van het inkomen. Een gedeelte van het inkomen uit arbeid wordt vrijgelaten. Ongehuwd samenwonenden worden gelijkgesteld met gehuwden.

Algemene Ouderdomswet

De Algemene Ouderdomswet (AOW) is in 1956 tot stand gekomen. Het is een volksverzekering en geldt dus voor alle ingezetenen van Nederland. De AOW voorziet in uitkeringen bij ouderdom. De uitkeringen gaan in op de eerste dag van de maand waarin de verzekerde 65 jaar wordt. De hoogte van de uitkeringen is niet afhankelijk van het loon dat gedurende een eventuele loopbaan is verdiend, maar is afhankelijk van de burgerlijke staat en de gezinssituatie waarin de verzekerde verkeert.

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen is een aanvulling van het pensioenfonds op de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid. In het algemeen zijn er twee soorten arbeidsongeschiktheidspensioenen: (1) het arbeidsongeschiktheidspensioen ter dekking van het WAO/WIA-hiaat en (2) het excedent arbeidsongeschiktheidspensioen.

Asset-mix

De verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingscategorieën.

Backservice

Pensioenaanspraken (of de waarde ervan) die betrekking hebben op de achterliggende dienstjaren en die ontstaan door verandering in de pensioengrondslag.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld. In het strategisch beleggingsbeleid wordt door het pensioenfonds zelf vooraf een normportefeuille, al dan niet bestaande uit indices, bepaald. Aan de hand van de benchmark kunnen normwegingen voor de verdeling van de beleggingen over (sub)categorieën, en normrendementen bij een gegeven risicoprofiel van het fonds worden benoemd.

Bestuurderstoets

De bestuurderstoets wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB). Door middel van deze toets –waartoe het bestuur DNB van diverse documenten moet voorzien– kan de toezichthouder zich een beeld vormen van de deskundigheid en integriteit van de bestuurders van het pensioenfonds. Indien de toets tot een negatief oordeel leidt, kan DNB een voorgenomen (her)benoeming van een kandidaat-bestuurslid tegenhouden.

Beurskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Bijzonder partnerpensioen

Indien het huwelijk, geregistreerd partnerschap of partnerrelatie in de zin van de pensioenovereenkomst van een (gewezen) deelnemer aan een pensioenregeling eindigt, verkrijgt de gewezen echtgenoot of partner een premievrije aanspraak op partnerpensioen, tenzij expliciet anders is overeengekomen.

Calloptie

De koper van de calloptie krijgt het recht om de onderliggende waarde van de optie (aandelen bijvoorbeeld) gedurende de looptijd van de optie voor een bepaald bedrag –de uitoefenprijs– te kopen. Voor dat recht betaalt hij premie. De verkoper van een calloptie –de schrijver– moet eventueel de onderliggende waarde leveren aan de koper van de optie tegen de uitoefenprijs. De optieschrijver ontvangt voor deze verplichting de optie premie.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (marktrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Conversie

Bij conversie (omzetting) wijzigt naast de aard van de pensioenaanspraken, ook de persoon van de verzekerde. Daarbij wordt de helft van het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd en het bijzonder partnerpensioen omgezet in een aanspraak op ouderdomspensioen voor de ex-partner of ex-echtgenote.

Converteerbare obligatie

Een obligatie die gedurende de looptijd kan worden omgewisseld (geconverteerd) in aandelen. Deze mogelijkheid is als een extraatje aan de obligatie meegegeven door de uitgever, teneinde de obligatie gemakkelijker te kunnen plaatsen.

Coupon

Genummerd deel van de obligatie waarop de jaarlijkse rente wordt uitbetaald.

Couponrendement

Verhoudingsgetal tussen het bedrag aan ontvangen couponrente en de beurswaarde van de obligatie in kwestie op een bepaald moment, of van de beurswaarde bij aankoop van de obligatie.

Deelnemer

Werknemer in dienst van de bij het fonds aangesloten werkgever. De werknemer verwerft op grond van een pensioenovereenkomst pensioenaanspraken jegens het fonds.

Deelnemersjaren

Alle jaren die als deelnemer in het fonds zijn doorgebracht.

Dekkingsgraad

Een maat voor de solvabiliteit van een pensioenfonds. De dekkingsgraad wordt bepaald door de mate waarin het totaal vermogen de voorziening pensioen verplichtingen (VPV) overtreft, uitgedrukt in een percentage:

$$\text{Dekkingsgraad} = \text{Vermogen} / \text{VPV} \times 100\%$$

Een dekkingsgraad van 100% geeft aan dat het totaal vermogen juist toereikend is om de voorziening pensioen verplichtingen te dekken, terwijl een percentage lager dan 100 aangeeft dat er sprake is van onderdekking. Fondsen gaan in hun financiële opzet veelal van een minimum dekkingsgraad uit die in mindere of meerdere mate ruim boven 100% ligt.

De Nederlandsche Bank

(voorheen: Pensioen- & Verzekeringskamer)

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan dat onder andere de navolging van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: dividend- en rente opbrengsten van de beleggingen.

Duration

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtelijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Effectentypisch gedragstoezicht

Toezicht uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten dat toeziet op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, zoals de naleving van gedragscodes.

Effectief rendement

Het effectief rendement houdt naast het couponrendement nog rekening met winst of verlies bij aflossing van een obligatie.

Eindloonregeling

Een eindloonregeling is een pensioenregeling, waarin de hoogte van het ouderdomspensioen afhangt van het salaris dat de deelnemer geniet op de pensioendatum.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Financieel toetsingskader

Benaming van het nieuwe toezichtregime dat vanaf 1 januari 2007 van toepassing is op de financiële positie en het financiële beleid van pensioenfondsen. De nieuwe waarderingsmethoden vervangen de oude Actuariële Principes Pensioenfondsen. Het nieuwe toezichtregime is opgenomen in de op 1 januari 2007 in werking getreden Pensioenwet.

Gedragscode

De gedragscode bevat voorschriften voor bestuurders en eventuele medewerkers van het pensioenfonds ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige, vertrouwelijke informatie. Deze informatie betreft voor een belangrijk deel de beleggingstransacties namens het fonds.

Gewezen deelnemer

Deelnemer van wie de deelname aan een pensioenregeling is beëindigd, omdat hij niet meer voor het bedrijf werkt. De gewezen deelnemer bouwt geen pensioenaanspraken meer op, maar houdt wel recht op zijn of haar opgebouwde aanspraken. Een gewezen deelnemer wordt ook wel een slaper genoemd.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van extra hoge risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijdens- en invaliditeitsrisico's van deelnemers.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootte (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie

Een indexatie is een verhoging van een pensioenrecht of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend. Tegenwoordig wordt indexatie ook toeslag of toeslagverlening genoemd.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva

(schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Koopsom

Een koopsom is een eenmalige betaling die aan de uitvoerder van de pensioenregeling is verschuldigd en waarvoor een bepaalde pensioenaanspraak wordt ingekocht. In beginsel is een koopsom dus een eenmalige betaling en een premie een periodieke betaling. Zowel premies als koopsommen dienen hetzelfde doel, namelijk de financiering van de pensioenen.

Lijfrente

Het begrip lijfrente wordt gebruikt in de individuele levensverzekeringsmarkt. Technisch gesproken is een lijfrente hetzelfde als een ouderdomspensioen. Het belangrijkste verschil is dat een lijfrenteverzekering privé wordt gesloten, terwijl bij pensioen altijd sprake is van een werkgever/werknemer relatie.

Liquide middelen

Contant geld, dat op zeer korte termijn beschikbaar is.

Marktwaarde

De waarde van een belegging op de markt.

Marktrente

De rente zoals deze op een bepaald moment op de financiële markt geldt.

Middelloonregeling

Een pensioenregeling waarbij het aan het einde van de deelneming toe te kennen pensioen gerelateerd is aan het gemiddeld salaris over de gehele periode van deelneming in de regeling.

Nabestaandenpensioen

Verzamelnaam voor weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen, soms ook voor wezenpensioen.

Nominale waarde

De op het stuk (aandeel of obligatie) aangegeven waarde. Bij een koers van 100 (= 100%) is de prijs van het waardepapier gelijk aan de nominale waarde.

Obligatie

Bewijzen van deelneming in een openbaar uitgegeven lening. Deze bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

Onderhandse lening

Lening op schuldbekentenis tussen twee partijen die niet via de effectenbeurs wordt verhandeld.

Optie

Zie ook calloptie en putoptie.

Verhandelbaar recht om iets te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie) tegen een van tevoren vastgestelde prijs gedurende een van tevoren vastgestelde termijn.

Ouderdomspensioen

Ouderdomspensioen is een levenslange uitkering die aan de voormalige deelnemers van de pensioenregeling wordt verstrekt vanaf de pensioendatum.

Overreserve

Het deel van de reserves van een pensioenfonds waar geen pensioenverplichtingen tegenover staan (ook wel genoemd: extra of algemene reserve).

Pari

De koers van een aandeel of obligatie is gelijk aan de nominale waarde. Ook wel "à pari". Boven of onder pari betekent dus een hogere of lagere beurskoers dan de nominale waarde.

Partnerpensioen

Partnerpensioen is een uitkering die bij overlijden van (gewezen) deelnemers aan hun partner wordt verstrekt.

Partnerregistratie

De Wet Partnerregistratie is per 1 januari 1998 in werking getreden. Deze wet opent de mogelijkheid voor partners die niet willen of kunnen huwen hun relatie te laten registreren bij de burgerlijke stand van de gemeente. Partnerregistratie is gelijkgesteld met het huwelijk en geldt ook voor partners met gelijke sekse. De groep bloedverwanten valt er buiten.

Pensioengrondslag

Onder de pensioengrondslag wordt in beginsel verstaan: het jaarlijks op 1 januari vastgestelde jaarsalaris verminderd met een op dat moment geldende franchise.

Pensioen- en spaarfondsenwet

De Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) is destijds in 1952 van kracht geworden en is de oude wet die per 1 januari 2007 is vervangen door de Pensioenwet.

Pensioenverplichtingen

De contante waarde van alle opgebouwde pensioenrechten op basis van de deelnemersjaren.

Pensioenwet

Deze wet heeft met ingang van 1 januari 2007 de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) vervangen. De PSW was aan een algehele, technische herziening c.q. modernisering toe. Naast een technische herziening hebben allerlei nieuwe beleidsonderwerpen zoals de Principes Goed Pensioenfondsbestuur (PFG) en het Financieel toetsingskader (FTK) een plaats in de wet gekregen. Voor een aantal onderdelen is de invoering uitgesteld tot 1 januari 2008.

Pension Fund Governance (PFG)

De Stichting van de Arbeid (STAR) heeft op basis van de onderzoeksresultaten de Principes voor goed pensioenfondsbestuur op 16 december 2005 vastgesteld. Per 1 januari 2008 moeten de pensioenuitvoerders de pension fund governance conform deze principes vormgeven hebben. De principes hebben onder meer betrekking op verantwoording afleggen door het bestuur, deskundigheid en onafhankelijkheid van het bestuur, transparantie en communicatie, intern toezicht en op rechtstreeks verzekerde regelingen. Ze geven een minimumniveau waaraan pensioenfondsen moeten voldoen; er is ruimte voor differentiatie en maatvoering naar gelang het eigen karakter van de fondsen.

Performance

Het rendement uitgedrukt in een percentage van het vermogen waarop het rendement is behaald.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Prepensioen

Een pensioensoort bedoeld als vervanging voor een VUT-regeling. Het betreft een tijdelijke uitkering welke uiterlijk eindigt op de 65-jarige leeftijd of zoveel eerder als het ouderdomspensioen ingaat.

Putoptie

Een optie die de koper het recht maar niet de verplichting geeft om het onderliggende contract te verkopen tegen een vooraf vastgestelde prijs. Voor dat recht moet premie worden betaald. Een putoptie maakt het mogelijk het risico van dalende koersen af te dekken.

Rating

Met een rating wordt de mening over de kredietwaardigheid van een instelling weergegeven. Ratingbureaus, zoals Moody's en Standard & Poor's, geven alle voor de belegger relevante informatie in een zo beknopt mogelijke rating weer. Een voorbeeld van een rating voor (oplopende) kredietwaardigheid is de A-, AA-, AAA-rating voor debiteuren waarin beleggingen van vastrentende waarden plaatsvinden.

Reële rente

Het verschil tussen het fondsrendement en de (loon- of prijs-)inflatie.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur, ook wel yield curve genoemd, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale rente-

termijnstructuur heeft een stijgend verloop. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij normaliter een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Slaper

Zie ook gewezen deelnemer.

Sterftetafels

Geven aan wat de levens- en sterftekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de actuaris. Tegenwoordig worden de sterftetafels ook wel vaker overlevingstafels genoemd.

Taakafbakening

Met deze term wordt de verdeling van de markt voor aanvullende pensioenproducten over pensioenfondsen en verzekeraars aangegeven. Pensioenfondsen zijn aan strikte regels gebonden met betrekking tot hetgeen wordt verzekerd ten behoeve van de deelnemers aan bedrijfstak- dan wel ondernemingspensioenfondsenregelingen. In het algemeen moeten deze regelingen c.q. afzonderlijke onderdelen daarvan worden gekenmerkt door solidariteit en collectiviteit. Strikt individuele pensioenproducten, zonder financiële betrokkenheid van de werkgever, zijn voorbehouden aan verzekeringsmaatschappijen. De taakafbakening is neergelegd in een ministeriële regeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Toeslag(verlening)

Een toeslag of toeslagverlening is een verhoging van een pensioenrecht of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend. Zie ook indexatie.

Totaal rendement

Het totaal rendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl

de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaal rendement worden meegenomen. Het totaal rendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

Uitruil

In pensioenregelingen waarin voor gehuwden een partnerpensioen wordt opgebouwd, moet uiterlijk vanaf 1 januari 2002 een keuzemogelijkheid zijn opgenomen tussen enerzijds (een deel van) het opgebouwde partnerpensioen en anderzijds een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen. Deze keuzemogelijkheid moet openstaan voor iedere deelnemer, ongeacht de burgerlijke staat. Voorbeelden van andere keuzemogelijkheden in pensioenregelingen, zijn de uitruil van (andere) pensioensoorten zoals ouderdoms- in partnerpensioen en vervroeging of uitstel van de pensioendatum.

UPO

In de Pensioenwet is vastgelegd dat uw pensioenfonds verplicht is om jaarlijks een pensioenoverzicht te versturen in de vorm van het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Deelnemers kunnen op deze manier gemakkelijk pensioenbedragen vergelijken en bij elkaar optellen. Verwacht wordt dat de betrokkenheid bij en inzicht in de financiële pensioensituatie hierdoor toeneemt. Het UPO is een gestandaardiseerd pensioenoverzicht dat jaarlijks wordt verstrekt. Het geeft de deelnemer inzicht in de huidige en toekomstige pensioensituatie. Daarnaast vindt men op het overzicht terug wat is geregeld voor nabestaanden.

Vastrentende waarden

Hypothecaire leningen, liquiditeiten, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Verantwoordingsorgaan

Door de Pension Fund Governance gehanteerde term voor een orgaan waar het bestuur verantwoording aan aflegt en waarin de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever(s) zijn vertegenwoordigd. Ook 'slapers' kunnen hierin zijn vertegenwoordigd.

Verevening

Verdeling van de tijdens het huwelijk opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen volgens de systematiek van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Verzekeringstechnische risico's

Bij het verzekeren van pensioenaanspraken loopt een fonds een langlevensrisico voor het ouderdomspensioen als verzekerden langer leven dan volgens de gebruikte overlevingstafel wordt verwacht. Voor het nabestaandenpensioen loopt het fonds een kortlevensrisico als de verzekerden korter leven dan volgens de overlevingstafel wordt verwacht. Ook kan het invaliditeitsrisico worden gerekend tot de verzekeringstechnische risico's van fondsen.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Voorziening pensioenverplichtingen

Dit is de, met inachtneming van de actuariële grondslagen (marktrente, kansstelsels en kostenopslagen), vastgestelde balanspost die de gekapitaliseerde waarde (contante waarde) van de opgebouwde pensioenen aangeeft.

Waardeoverdracht

Het is mogelijk het pensioen dat bij een vorige werkgever is opgebouwd over te brengen naar het pensioenfonds van een nieuwe werkgever. Dit noemen we waardeoverdracht. In dat geval vervallen de opgebouwde aanspraken bij het 'oude' fonds.

Waardevast

Aanpassing aan de stijging van de prijzen.

Welvaartvast

Aanpassing aan de stijging van de lonen.

Wezenpensioen

Een tijdelijke pensioenuitkering die na overlijden van (gewezen) deelnemers wordt verstrekt aan kinderen tot een bepaalde leeftijd. Zie ook nabestaandenpensioen.

WGA-hiaatpensioen

Op grond van de WIA ontvangt een gedeeltelijk arbeidsongeschikte in eerste instantie een loongerelateerde WGA-uitkering. De hoogte van deze uitkering is afhankelijk van

wat de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog verdient. De duur van deze uitkering is echter beperkt en hangt af van hoe lang de arbeidsongeschikte heeft gewerkt.

Als na het einde van de loongerelateerde uitkering de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog niet werkt of minder verdient dan 50% van de door het UWV vastgestelde verdien capaciteit, ontvangt de gedeeltelijk arbeidsongeschikte een uitkering gebaseerd op een percentage van het minimumloon (afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid). Deze vervolgutkering bedraagt minder dan de loonaanvulling uitkering die de arbeidsongeschikte ontvangen zou hebben als deze 50% of meer van zijn verdien capaciteit zou benutten. Dit verschil wordt het WGA-hiaat genoemd. Een pensioenfonds kan dit verschil met een WGA-hiaatpensioen aanvullen.

WIA

Afkorting van de Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WIA geldt voor mensen die op of na 1 januari 2004 arbeidsgeschikt zijn geworden. Degenen die voor die datum al arbeidsongeschikt waren, blijven onder de WAO vallen. De aanleiding voor deze wet was het grote aantal mensen dat een beroep deed op de WAO. In de nieuwe wet staat werken voorop. Werknemers en werkgevers worden met financiële prikkels gestimuleerd er alles aan te doen om gedeeltelijk arbeidsgeschikten aan het werk te helpen of te houden.

WIA-uitkering

Een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de WIA. Deze uitkering kan gebaseerd zijn op de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) of de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA).

WVPS

Afkorting van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).